

Квалификационна характеристика на специалност “МАРКЕТИНГ”,

СПЕЦИАЛНОСТ 3.8.2. “Маркетинг”

Образователно-квалификационна степен – бакалавър

Професионална квалификация: **Икономист**

Срок на обучение: **4 години (8 семестъра)**

Специалността Маркетинг осигурява висококвалифицирани и широкопрофилни специалисти – икономисти по маркетинг за фирми, организации и кооперации, които осъществяват стопанска дейност. Тя отговаря на обективно изразената потребност от маркетингове във всички сфери и отрасли на икономиката, които да са способни да работят в условията на динамично променящата се среда, стопански риск, диверсификация на производството, развита конкуренция, различни по вид и размери дейности, нарастващи информационни потоци и други.

1. Професионална квалификация – икономист

2. Образователна и квалификационна степен – бакалавър

3. Обща и специална подготовка:

Обучението по тази специалност осигурява основни знания по:

- икономика, финанси, счетоводство, право
- математика, статистика, оптимизационни методи, информатика
- маркетинг – теория, методология, методика, видове по функции
- мениджмънт
- социология, психология на личността, комуникации
- организирани пазари, информационни технологии и други.

Завършилият специалност Маркетинг се отличава с:

а) широка икономическа и маркетингова компетентност, позволяваща му да решава разнообразни задачи в сферата на националния и международен бизнес;

б) конкретна компетентност като маркетинговец, позволяваща му да синтезира комплексни решения за най-пълното и качествено обезпечаване на нуждите и потребностите на индивидите и стопанските организации;

в) специална компетентност, като творческа личност в системата от по-високо йерархично ниво

4. Общи и специални умения:

Въз основа на получените знания се формират умения за:

- разработване на маркетингови стратегии и маркетингови планове за развитие на фирмените дейности;
- адаптиране на най-ефективна за дадената бизнес - организация маркетингова концепция;
- чувство за новаторство;
- комуникиране с представителите на деловите среди;
- използване на съвременни методи и техники за маркетингови проучвания;
- развитие и формиране на нови потребности чрез реклама, методи за стимулиране на продажбите и други;
- организиране на усилията, ръководство и мотивиране на персонала за реализиране на маркетинговите програми и стратегии;
- работа с програмни продукти за бизнес дейностите;
- използване на рационални методи и техники за вземане на решение в областта на маркетинга;

- решаване на икономически проблеми на фирмите и бизнес организация, изискващи специализирана подготовка и умения.

5. Възможности за работа

Завършилите тази специалност могат да работят като изпълнители-маркетолози в големи, средни и малки фирми от държавния и частен сектор, както и като мениджъри на отдели по маркетинг, търговските звена, отделите за реклама и PR на фирмите, в сферата на услугите и други. Те могат да бъдат и представители на фирми, съветници-експерти и консултанти в различни учредения и органи за управление на националния бизнес, както и да упражняват дейности, изискващи професионална квалификация "Икономист".

СТРУКТУРА НА УЧЕБНИЯ ПЛАН ЗА СПЕЦИАЛНОСТ 3.8.3. "МАРКЕТИНГ"
(в сила от м.юли 2012 г.)

Първа година

Код	Първи семестър	ECTS	Код	Втори семестър	ECTS
0490	Стопанска история	5	0589	Микроикономика	6
0491	Математика I част	6	0590	Математика II част	6
0544	Информатика	6	0591	Информационни технологии в бизнеса	6
0545	Въведение в ОТИ	3			
	Задължително избираеми			Задължително избираеми	
1562	Английски език	7	1562	Английски език	8
1564	Немски език	7	1564	Немски език	8
1565	Френски език	7	1565	Френски език	8
0546	Руски език	7	0546	Руски език	8
	Задължително избираеми			Задължително избираеми	
0567	Философия	3	0569	Политология	4
0568	История на религиозните учения	3	0587	Политически и правни учения	4
	Общо за семестъра:	30		Общо за семестъра:	30

Втора година

Код	Трети семестър	ECTS	Код	Четвърти семестър	ECTS
	Макроикономика	6		Световна икономика	4
	Основи на счетоводството	6		Основи на финансите	6
	Икономически теории	6		Основи на управлението	6
	Основи на статистиката	6		Счетоводство на предприятието	6
	Задължително избираеми			Икономическа статистика	5
	Английски език	3		Задължително избираеми	
	Немски език	3		Английски език	3
	Френски език	3		Немски език	3
	Руски език	3		Френски език	3
	Задължително избираеми			Руски език	3
	Психология	3			
	Социология	3			
	Общо за семестъра:	30		Общо за семестъра:	30

Трета година

Код	Пети семестър	ECTS	Код	Шести семестър	ECTS
	Основи на маркетинга	5		Маркетинг проучване	6
	Фирмено планиране	5		Продуктова и иновационна политика	6
	Икономика на труда	5		Потребителско поведение	4
	Финанси на предприятието	6		Икономика на предприятието	6
	Основи на правото	6		Задължително избираеми	
	Задължително избираеми			Финансово право	4
	Европейска цивилизация	3		Търговско право	4
	Многостепенно управление в ЕС	3		Задължително избираеми	
	Европейска интеграция (англ.)	3		Устойчиво развитие на регионите	4
	Европейско англоезично странознание I част	3		Управление на проекти	4
	Общо за семестъра:	30		Общо за семестъра:	30

Четвърта година

Код	Седми семестър	ECTS	Код	Осми семестър	ECTS
	Международен бизнес	6		Управление на маркетинга	3
	Ценова политика	6		Международен маркетинг	3
	Дистрибуционна политика	6		Борси и борсови операции	4
	Комуникационна политика	6		Индустриални отношения	3
	Задължително избираеми			Преддипломен семинар	1
	Интернет маркетинг	3		Самоподготовка за дипломиране	4

Политически маркетинг	3		Задължително избираеми	
Задължително избираеми			Връзки с обществеността	2
Социален маркетинг	3		Бизнес кореспонденция	2
Банков маркетинг	3		Европа в глобализирания свят (на англ)	2
Общо за семестъра:		30	Общо за семестъра: 30	
			Общо за курса на обучение: 240	

0490 Стопанска история**ECTS кредити:** 5**Седмичен хорариум:** 2л+1су+0лу+0пу**Форма на проверка на занятията:** изпит **Вид на изпита:** писмен**Методическо ръководство:** катедра "Икономика", факултет "Бизнес и мениджмънт" **Лектори:**1. Доц. д-р Дянко Христов Минчев, катедра "Икономика", тел: 888 557; E- mail: dminchev@uni-ruse.bg

2. Доц. д-р Любомир Златанов Златев, катедра "Педагогика и обществознание"

Анотация:

Стопанската история изучава миналото на производителните сили и производствените отношения на отделна страна, регион, континент или света като цяло. Стопанската история е конкретна наука, която показва спецификата в икономическото развитие, в съдържанието на която си дават среща икономиката и историята. Икономиката като факти, резултат от определени закономерности, историята като хронология на подреждането им и като влияние на политическите събития. Стопанската история има връзка с много други обществени и хуманитарни науки - философия, социология, политология, икономика, история, география и др. Най-тясна е нейната връзка с общата теория на икономиката и обществено- политическата история.

Съдържание на учебната дисциплина:

Увод в стопанската история. Стопанското развитие на света до V в. от н е Стопанското развитие на света от V до XVI в. Стопанското развитие на света от XV I до началото на Индустриалния преврат. Стопанското развитие на света от началото на Индустриалния преврат до 70-те г. на XIX в. Стопанското развитие на света от 70-те години на XIX в. до Първата световна война. Световното стопанство между двете световни войни. Световното стопанство от края на Втората световна война до края на 80-те години на XX в.

Технология на обучението:

Окончателният контрол е изпит, който се състои от два въпроса - единият от стопанската история на България, а другият от стопанската история на света (или тест върху всички теми). Оценката от изпита се формира първоначално в точки, като отговорът по българска стопанска история носи от 0 до 2 точки, а от стопанската история на света - от 0 до 4 точки. Крайната оценка е сбор на точките от изпита, към който може да се добави до 0,25 т за изготвения реферат и до 0,5 точки за активно участие в лекциите и упражненията. Този точков резултат, закръглен до единица се превръща в оценка (от 2 до 6).

0491 Висша математика I част**ECTS кредити:** 4**Седмичен хорариум:** 2л+2су+0лу+0пу**Форма за проверка на знанията:** изпит **Вид на изпита:** писмен**Методично ръководство:**

Катедра Алгебра и геометрия Факултет Природни науки и образование

Лектори:Доц.д-р Петър Иванов Рашков, катедра Алгебра и геометрия, тел.: **888 489**, E-mail: tpeter@ami.uni-ruse.bgГл. ас. д-р Тихомир Богомилов Гюлов, катедра Алгебра и геометрия, тел.: **888 489**, E-mail: tgulov@uni-ruse.bg**Анотация:**

Дисциплината съдържа разнообразни начални познания от различни раздели на математиката, необходими за успешното усвояване на курсовете от икономическия и управленския цикли. Основният акцент е върху идеите и методите, както и върху връзките с другите науки. В нея се излагат и редица основни приложения на математиката в икономиката.

Съдържание на учебната дисциплина:

Системи линейни уравнения. Матрици и детерминанти. Матрични уравнения, статичен модел на Леонтиев. Числови редици и редове. Проста и сложна лихва. Сконтиране. Анюитет. Производна. Приложение на производната в икономиката. Еластичност на търсенето и предлагането. Неопределен интеграл. Определен интеграл и икономически приложения. Частни производни и екстремум на функция на две променливи. Условен екстремум и множители на Лагранж. Диференциални и диференчни уравнения

Технология на обучението:

Обучението по дисциплината се извършва чрез лекции и семинарни упражнения и самостоятелна работа. Окончателната оценка се формира въз основа резултатите от изпита и две контролни работи през семестъра.

0544 Информатика

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 1л + Осу + Олу +

Зпу + кз

Форма за проверка на знанията: текуща оценка **Вид на изпита:** писмен тест**Методично ръководство:** катедра Информатика и информационни технологии
Факултет Бизнес и мениджмънт**Лектори:**гл. ас. д-р Магдалена Андреева кат. Информатика и информационни технологии
тел. 888470, e-mail magie@ami.uni-rusebg**Анотация:**

Дисциплината има за цел да запознае студентите с компютъра от една страна като техническо средство, неговите компоненти и принципи на функциониране и от най-използваните програмни продукти -операционни системи, офис системи, системи за бази от данни и др. Целта на практическите упражнения е студентите да усвоят работа със съвременни операционни системи и приложни програми -MS Word, MS Excel, MS PowerPoint, MS Visio.

Съдържание на учебната дисциплина:

Основните теми разглеждани в дисциплината са: История на компютрите. Развитие на компютрите. Поколения компютри. Класификация на компютрите. Архитектура на компютърна система, Централен процесор. Основна памет. Представяне на информацията в компютъра. Мултипроцесорни системи. Входно-изходни устройства. Мултифункционални устройства. Компютърни мрежи. Класификация на компютърните мрежи. Локални мрежи. Глобални компютърни мрежи. Операционни системи. MS Office. Алтернативни офис пакети. Системи за текстообработка, за електронни таблици и презентации Базии от данни. Релационни бази от данни. Системи за компютърна графика. **Технология на обучението:**

Обучението по дисциплината се извършва чрез лекции, практически упражнения и контролирана извънаудиторна работа. По време на лекциите студентите се запознават с теоретичните основи на учебния материал, който се съпровожда с подходящо подбрани задачи в практическите упражнения. За онагледяване на лекциите се използват компютър и мултимедиен проектор, а практическите упражнения се провеждат в компютърна лаборатория. На един компютър работят един до двама студенти. Студентите се подготвят за практическите занятия чрез методически указания от преподавателя и предоставени електронни материали.

0545 Въведение в ОТИ

ECTS кредити:3

Седмичен хорариум: 1л+1су+И

Форма за проверка на знанията: изпит**Вид на изпита:** писмен**Методическо ръководство:** Катедра "Икономика", факултет "Бизнес и мениджмънт"**Лектори:**

доц. д-р Емил Трифонов, доц. Д-р Дянко Минчев, доц. Екатерина Сотирова- Петкова, катедра "Икономика"

Анотация:

Дисциплината „Въведение в ОТИ“ извежда основните принципи на икономическата наука и с това дава познания за функциониране на икономическата система на Микро и Макро равнище и е основа за обучение на всички останали икономически дисциплини, включени в учебния план на специалностите от направление 3.8 Икономика.

Съдържание на учебната дисциплина:

Разглеждат се проблеми: Проблеми на икономическата теория и практика. Методологията на икономическата наука. Производствените възможности и сравнителните предимства. Основните икономически системи и критериите за тяхната класификация. Елементарната теория на пазара.

Технология на обучението:

Обучението по дисциплината се осъществява чрез лекции и семинарни упражнения. Лекционният материал представя общата логика на дисциплината и се илюстрира с примери от икономическата действителност с акцент върху България. Семинарните упражнения са основани на лекционния материал и са синхронизирани с неговата последователност. Активно се използват различни форми на интерактивно обучение, като тестове, задачи и казуси за по-задълбоченото усвояване на лекционния материал. Завършващата процедура по дисциплината е писмен изпит под формата на два теоретични въпроса, като окончателната оценка се коригира с оценката от двата текущи контрола.

**Чужд език I за спец. Маркетинг , Международни икономически отношения,
Икономика**

1-ви сем: 1562 Английски език I; 1564 Немски език I; 1565 Френски език I; 0546 Руски език I

ECTS кредити: 7

Седмичен хорариум:

Ол+Осу+Олу+бпу

Форма на проверка на занятията: ТО

Вид на изпита:

Методическо ръководство: катедра "Чужди езици", Юридически факултет

Лектори:

1. ст.пр.Лиляна Иванова Славянова, кат."ЧЕ", 888816 , lslavvanova@uni-ruse.bg
2. ст. пр. Сергей Василев Бартенев; , „ЧЕ" 888824, sbartenev@uni-ruse.bg
3. ст. пр. Румяна Иванова Миланова, кат."ЧЕ", 888824, ruivanova@uni-ruse.bg;
4. ст.пр. Илияна Ганчева Бенина, кат."ЧЕ", 888815, ibenina@uni-ruse.bg;

Анотация: Дисциплината Чужд език е насочена към постигане на комуникативна компетентност в областта на професията и специалността. Целите на обучението са четене с разбиране на специализирани текстове, постигане на умения за общуване с носители на езика в професионалната сфера и овладяване на езикови средства за адекватно поведение при ежедневни ситуации. Посочените цели се постигат на базата на работа с различни по вид автентични материали - статии, диаграми, таблици, статистики, проспекти, каталози.

Съдържание на учебната дисциплина: Запознаване и представяне. Разговор по телефона. Представяне на фирма. Описание на продукт. Докладване за извършена дейност. Делово общуване. Работни срещи и заседания. Уговаряне на срещи и ангажименти. Описване на тенденции. Фирмени постижения. Комуникиране в реални ситуации въз основа на бизнес симулации, Обяви за работа. Изрази и най-често срещани съкращения, Бизнес документация, Комуникации, Текстобработване. Бази данни и електронни таблици, Описание на професионални характеристики. Идиоми в чуждия език **Технология на обучението:** Основна цел на методическите похвати в процеса на обучението по чужд език е постигането на оптимален обем познания, необходими за създаване на умения за комуникиране в реални ситуации въз основа на симулации, учебни и автентични текстове и други материали и документи в писмена и устна форма. Основни форми на обучение са аудиторната и самостоятелна работа. Осъществяват се практически упражнения, делови игри и др. както и използване на видео и работа с мултимедийни продукти за чуждезиково обучение в компютърна лаборатория. Текущият контрол се осъществява чрез писмени и устни изпитвания, въз основа на които се оформя ТО. За заверка на семестъра са необходими редовно посещение на занятията и участие в практическите упражнения. Окончателната оценка по дисциплината се формира като се вземат пред вид оценките на студента от контролните работи, от текущия контрол и от участието му по време на занятията.

0567 Философия

ECTS кредити 3

Седмична заетост 2 л. +

0 сем.

Проверка: Изпит

Вид изпит: писмен

Методическо ръководство: Факултет: Бизнес и мениджмънт

Лектор: проф. д.ф.н. Желязко Димитров Стоянов:

Резюме:

Курсът по Философия е в два тематични раздела. Първата част включва традиционните курсове по история на философията. Втората част визира основните аспекти на социалната философия.

Основно съдържание на курса:

Същност, предмет (основни характеристики) и структура на философията. Понятия и начин на съществуване на философското мислене. Древната философия като културен феномен. Философията в системата на социалните ценности и в културния модел на постмодернизма. Аспекти на социалната философия. Съвременни проблеми на социалната философия. Философията и правната култура.

Обучение и проверка на знанията:

Лекциите се провеждат в творческа атмосфера, а не под формата на класическия преподавателски монолог. Основни форми на работа са диалогът и дискусиата в клас върху предварително поставени теми и задачи. Семестриалната оценка по Философия се формира върху основата на предварително разработено и публично защитено есе, както и изпит по време на изпитната сесия.

0568 История на религиозните учения

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+0су+0лу+0пу+р

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра Педагогика, психология и история
Факултет Природни науки и образование

Лектори:

Проф. д-р Златоживка Здравкова Иванова, кат. Педагогика, психология и история,
тел.: 082/888 738; 082/841 609, в. 246, E-mail: zzdravkova@uni-ruse.bg

Анотация:

Учебното съдържание е свързано с проблемите на възникването и оформянето на религиозната идея в първобитните общества (анимизъм, тотемизъм, паганизъм), както и нейното развитие до оформянето на задълбочени религиозно-философски учения (индуизъм, зороастризм и др.) и световни религии (будизъм, юдаизъм, християнство, ислям). Потърсени са общите елементи в религиозните вярвания на народите, налагащи идеята за единност на религиозното мислене и на проповядваните нравствени ценности.

Съдържание на учебната дисциплина:

Религията като духовна потребност. Що е религия и вероизповедание? Зараждане на религиозната идея. Анимизъм и Тотемизъм. Развитие на религиозната философия (пантеизъм, дуализъм, монотеизъм). Индуизъм. Будизъм. Маздаизъм. Юдаизъм. Декалогата. Възникване и утвърждаване на Християнството. Християнството като държавна религия. Църквата като религиозна институция. Християнски ереси. Ислямът – взаимстваната религия.

Технология на обучението:

Обучението се провежда във вид на лекции. Занятията са задължителни за студентите. Заверката на студентските книжки в края на семестъра се прави при редовно посещения и участие в занятията. Знанията на студентите се отчитат на писмен изпит по утвърдена учебна програма и конспект. В програмата е предвидено изработването на реферат, като оценката от изпълнението се взема под внимание при формирането на крайната оценка, т.е. оценката от изпита е средно аритметично от оценките от реферата и оценката от изпита.

0589 Микроикономика

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 2л+ 2су+ Олу+ Олу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство: катедра "Икономика", факултет "Бизнес и мениджмънт"

Лектори:

1. Доц. д-р Емил Георгиев Трифонов, катедра "Икономика", тел: 888-703;

2. Доц. д-р Дянко Христов Минчев, катедра „Икономика“, тел.888-557

3. Доц.д-р Екатерина Сотирова-Петкова „Икономика“, тел.888-703

Анотация:

Целта на дисциплината "Микроикономика" е да се представи същността на икономиката на микроравнище, което дава възможност на студентите да разберат "света" на микроединицата. Микроикономиката разглежда принципите за поведение на отделните икономически единици в обхвата на съответните пазари. Тя дава познания за микроикономическия анализ, в чиято основа стои изследването на индивидуалното и пазарното търсене и предлагане, условията за постигане на равновесие на потребителя, производителя и фирмата, механизмите за разпределение на доходите и общото пазарно равновесие. По такъв начин дисциплината формира икономическото мислене и обезпечават придобиването на способности за правилно ориентиране и самостоятелен избор в пазарна среда. С тези свои качества тя е основополагащ елемент във всяка икономическа подготовка, която претендира да има академичен характер и представява вход към основни икономически дисциплини като "Макроикономика", "Финанси", "Счетоводство" и "Маркетинг".

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение в микроикономическата теория. Еластичност на търсенето и предлагането. Поведение на потребителите и пазарно търсене. Организация и поведение на фирмите. Производство и разходи. Съвършена конкуренция и предлагане. Несъвършена конкуренция и монопол. Факторни пазари. Пазар на труда. Пазар на капитала. Пазар на земята. Фирми, предприемачество, неопределеност. Икономическа теория, пазар и правителство.

Технология на обучението:

Обучението по дисциплината се осъществява чрез лекции, семинарни упражнения и контролирана извънаудиторна работа. Лекционният материал представя общата логика на дисциплината и се илюстрира с подходящи примери от икономическата действителност в България. Семинарните упражнения са основани на лекционния материал и са синхронизирани с неговата последователност. По дисциплината се провеждат четири текущи контрола в рамките на семинарните упражнения под формата на тестови въпроси. Заверка по дисциплината се дава на студентите, явили се на четирите текущи контрола. Завършващата процедура на обучението по дисциплината е писмен изпит под формата на тестови въпроси по

микроикономика, както и разработка на въпрос от представения конспект. Окончателната оценка на студента се формира от резултатите от изпита и текущия контрол в следното съотношение: 60% (относителен дял на изпита) и 40% (относителен дял на текущия контрол).

0590 Математика II ч.

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2л + 2су

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство : катедра "Числени методи и статистика", Педагогически факултет

Лектори:

1. доц. д-р Велизар Тодоров Павлов, кат. "Числени методи и статистика", тел. 888 466;

2. доц. д-р Пламен Йорданов Ялъмов, кат. "Числени методи и статистика", тел. 888 466

Анотация:

Дисциплината има за цел да запознае студентите с основните математически модели, възникващи при решаване на управленски задачи от стопанската действителност и съвременни методи за тяхното решаване, анализ и интерпретация на получените решения. Курсът има подчертано приложен характер. Излагането на материала е на достъпно ниво за студенти, които не са математици.

Съдържание на учебната дисциплина:

Увод в математическото моделиране. Обща постановка на задачата на линейното оптимизиране (ЗЛО). Съставяне на линейни оптимизиращи модели. Транспортна задача. Многокритериално ЛО. Целочислено ЛО. Мрежови граници. Календарно планиране. Системи за масово обслужване. оптимално управление на запасите.

Технология на обучението:

Предвиждат се лекции и семинарни упражнения. Предвидени са две двучасови контролни работи допуска се възможност за студента да получи окончателна оценка по дисциплината без да се явява на изпит („освобождение от изпит“), при минимални оценки на всяка от двете контролни работи „добър(4)“.

0591 ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В БИЗНЕСА

ECTS кредити: 6

СЕДМИЧЕН ХОРАРИУМ: 1 л + 0 су + 0 лу + 3 пу

+ КЗ

Форма за проверка на знанията: Текуща оценка

Вид на изпита: писмен тест

Методично ръководство: катедра Информатика и информационни технологии

Лектори:

доц. д-р Александър Петков, кат. Мениджмънт и бизнес

развитие, тел.: В88776, E-mail: apetkov@uni-ruse.bg

гл. ас. д-р Магдалена Андреева, кат. Информатика и информационни технологии

тел. 888470, E-mail: magie@ami.uni-ruse.bg

Анотация:

Лекциите имат за цел да запознаят студентите със съвременните информационни системи и технологии, намиращи приложение в бизнеса. В практическите упражнения студентите се запознават и придобиват практически опит в използване на програмни продукти за обработка на бизнес информация: Excel, Docman, Microinvest, Access.

Съдържание на учебната дисциплина:

Информационни системи; Файлови системи и бази данни; Модели на данните; Релационен модел на данните и релационна алгебра; Езици за работа с БД; Същност и характеристика на информацията; Бизнес информация; Информационни технологии в бизнеса; Информационни технологии в административната дейност; Информационни технологии за управление на финансовата дейност; Информационни технологии за планиране и оптимизиране; Интернет технологии в бизнеса; Електронен бизнес.

Технология на обучението:

Лекциите въвеждат студентите в темите - разясняват се специфичните особености на видовете компютърни бизнес приложения. Практическите занятия се водят в зали с персонални компютри. В края на семестъра асистентът поставя оценки на работата на студентите на упражненията. Като извънаудиторна работа всеки студент самостоятелно разработва курсова задача в две части, за всяка от които получава оценка. Предвижда се провеждане на тест в края на семестъра и включва теоретични въпроси от лекционния материал. Окончателната оценка се оформя като средно аритметично от показаните знания от теста, оценката от участията в упражненията и от защитата на курсовата задача.

**Чужд език II за спец. Международни икономически отношения,
МАРКЕТИНГ и ИКОНОМИКА**

2-рисем: 1562 Английски език II; 1564 Немски език II; 1565 Френски език II; 0546 Руски език II

ECTS кредити: 8

Седмичен хорариум:

Ол+Осу+Олу+бпу

Форма на проверка на занятията: ТО

Вид на изпита:

Методическо ръководство: катедра "Чужди езици", Юридически факултет

Лектори:

1. ст.пр. Лиляна Иванова Славянова, кат."ЧЕ", 888816 , Islavvanova(5)uni-ruse.bg
2. ст. пр. Сергей Василев Бартенев;, „ЧЕ" 888824, sbartenev(8>uni-ruse.bg
3. ст. пр. Румяна Иванова Миланова, кат."ЧЕ", 888824, ruivanova@ uni-ruse.bg;
4. ст.пр. Илияна Ганчева Бенина, кат."ЧЕ", 888815, lbenina@uni-ruse.bg;

Анотация: Дисциплината Чужд език е насочена към постигане на комуникативна компетентност в областта на професията и специалността. Целите на обучението са четене с разбиране на специализирани текстове, постигане на умения за общуване с носители на езика в професионалната сфера и овладяване на езикови средства за адекватно поведение при ежедневни ситуации. Посочените цели се постигат на базата на работа с различни по вид автентични материали - статии, диаграми, таблици, статистики, проспекти, каталози.

Съдържание на учебната дисциплина: Видове предприятия и структура, Сравняване на алтернативи, Предварително планиране, Бизнес командировка. Изложения, панаири. Делови срещи и посещения. Системи и процеси, Разбиране и правене на описание на професионални характеристики. Идиоми в чуждия език за специфични цели, Писане на автобиография и делови писма. Видове делови писма. Особености на официалния стил. Провеждане на преговори. Реклама: рекламни съобщения, извадки от информационни материали, проспекти. Ролеви игри и бизнес симулации за общуване на чуждия език в академична и професионална среда, конференции, бизнес срещи. Подготовка, структура и техники за изнасяне на презентация. Насоки в развитието на информационните технологии. Професионална реализация. Подготовка и провеждане на интервю за постъпване на работа.

Технология на обучението: Основна цел на методическите похвати в процеса на обучението по чужд език е постигането на оптимален обем познания, необходими за създаване на умения за комуникиране в реални ситуации въз основа на симулации, учебни и автентични текстове и други материали и документи в писмена и устна форма. Основни форми на обучение са аудиторната и самостоятелна работа. Осъществяват се практически упражнения, делови игри и др. както и използване на видео и работа с мултимедийни продукти за чуждезиково обучение в компютърна лаборатория. Текущият контрол се осъществява чрез писмени и устни изпитвания, въз основа на които се оформя ТО. За завършка на семестъра са необходими редовно посещения на занятията, участие в практическите упражнения.

Окончателната оценка по дисциплината се формира като се вземат пред вид оценките на студента от контролните работи, от текущия контрол и от участието му по време на занятията.

0569 Политология

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 2л+0су+И+Р

Форма на проверка на занятията: изпит

Вид на изпита: писмен и устен

Методическо ръководство: катедра "Икономика", факултет "Бизнес и мениджмънт"

Лектори:

Доц. д-р Величко Пантелеев , катедра "Публичноправни науки", тел: 888 434

Анотация:

Дисциплината има за цел да запознае студентите с основните направления на съвременната политическа наука. Чрез нея се повишава политическата култура и се добиват знания за цивилизованите методи за решаване на социалните конфликти.

Студентите могат да се ориентират в сложните политически процеси, добиват учения за политологичен анализ и прогнози, формират своето политическо поведение.

Съдържание на учебната дисциплина: Преглед в историческото развитие на политологията в света. Набляга се на съвременните политически доктрини на либерализма и консерватизма. Преглеждат се институционалните аспекти на политиката и се завършва с европейския политически процес и институции.

Технология на обучението: Учебният процес се провежда на основата на лекционен материал, в който се изяснява тематиката по текущата дисциплина. Предвидени са дискусии, чрез които да се провокира активното участие на студентите. В часовете се провеждат разисквания, акцентира се върху основните моменти и се стимулира индивидуалната подготовка за часа. Предвидена е курсова задача по даден проблем. Изпитът е писмен, следва устно събеседване. При оформяне на крайната оценка се взема под внимание участието на студента в активните форми на обучение. Дисциплината завършва с изпит.

0587 ПОЛИТИЧЕСКИ И ПРАВНИ УЧЕНИЯ

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 2л + Осу + р+ Опу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен и устен

Методическо ръководство: катедра "Икономика", факултет „Бизнес и мениджмънт“

Лектор: гл. ас. д-р Елица Куманова, катедра "Публичноправни науки", Юридически факултет

Анотация:

В предмета на дисциплината "Политически и правни учения" са включени изучаването на учения за държавата и правото и тяхното историческо развитие, съпътстващи развитието на държавата и правото от Древността до нашето съвремие. Историческият подход дава възможност да се опознае теоретичното осмисляне и обяснение на явленията държава и право, като част от обективната социална реалност. Изучават се категориите: държава, власт, политическа власт, форми на държавата, типове държави, видове управление, право, правов ред, закон, естествено право и други. Изучаването на дисциплината има за цел да формира в студентите историческо познание за държавни и правни институти и категории, както и да изгради у студентите обща политико-правна култура, част от духовната култура на бъдещия икономист.

Съдържание на учебната дисциплина:

Дисциплината "Политически и правни учения" има за цел да запознае студентите с: предмета, методологията и значението на ИППУ; политическите и правни учения в Древния Изток, Древна Гърция и Древен Рим; Теологичните политико-правни учения през ранното средновековие; светските политически и правни учения през ранното средновековие; политическите и правните учения през Възраждането; концепциите, формирани през Новото време за държавата.

Технология на обучението:

Темите на лекциите дават възможност на студентите да се запознаят с ученията за държавата и правото и тяхното историческо развитие, съпътстващи развитието на държавата и правото от Древността до нашето съвремие, с формирането и развитието на основни и възлови понятия и категории разработени от правната наука, да опознаят теоретичното осмисляне и обяснение на явленията държава и право, като част от обективната социална реалност. Изпитът се състои в писмено разработване на два въпроса, даване на устни разяснения и допълнения по тях, даване на отговори на въпроси, застъпени в лекционния курс, зададени по преценка на изпитващия и оценяване на степента на усвояване на учебния материал.

..... Макроикономика

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 2л+2су+0лу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство: катедра "Икономика", факултет "Бизнес и мениджмънт"

Лектори:

1. Доц. д-р Дянко Христов Минчев, катедра "Икономика", тел: 888 557,

E- mail: DMinchev@ru.acad.bg

2. Доц. д-р Емил Георгиев Трифонов, катедра "Икономика", тел: 888 557

Анотация:

Дисциплината "Макроикономика" е част от съществуващия курс по "Икономикс". Останалите две съставни части са микроикономика и световна икономика. Макроикономиката изучава най-общите понятия, категории и закони, характеризиращи икономическите явления и процеси на равнище общество. Тя анализира не поведението на отделните пазарни единици, а съвкупните величини и големите стопански потоци и комплекси.

Дисциплината е тясно свързана със споменатите части на икономикса- микроикономика и световна икономика. На входа ѝ стои математиката и най-често микроикономиката (но това не е задължително), а полезно би повлияла и философията. На изхода- световната икономика и всички конкретни икономически дисциплини.

Съдържание на учебната дисциплина:

Увод в макроикономиката. Измерване на макроикономическата активност. Икономически растеж и стопански цикъл. Заетост и безработица. Инфлация. Макроикономическо равновесие. Кейнсиански модел. Съвременни неоконсервативни възгледи. Парична политика. Фискална политика. Обща характеристика на външноикономическата политика.

Технология на обучението:

Учебният процес се провежда на основата на лекционен материал и упражнения, в които се доизясняват, чрез активно участие на студентите, някои от въпросите, поставени в лекциите. Участието на студентите в семинарните занятия се осъществява чрез устни изказвания, доклади, есета и реферати, изготвени по желание или като задачи от преподавателя, което определя и извънаудиторната заетост.

Окончателната форма на контрол е изпитът, но съществува и текущ контрол (ТК). Той се изразява в две контролни задания. В края на семестъра се формира текуща оценка като средно аритметично от оценките: $TK1+TK2$. Окончателната оценка е средно аритметично между текущата и оценката от изпита + добавка за курсовата задача и за личната активност.

Основи на счетоводството**ECTS кредити:** 6**Седмичен хорариум:** 2л+2су+0+0+Р**Форма на проверка на знанията:** И**Вид на проверката:** писмена**Методическо ръководство:** катедра Икономика, ФБМ**Лектори:**

1. проф. д-р Георги Александров Баташки, кат. Икономика, ФБМ, 888 416,

E-mail: batashki@yahoo.com

2. гл.ас. Иванка Борисова Димитрова, кат. Икономика, ФБМ, 888 416,

E-mail: idimitrova@uni-ruse.bg

Анотация: Дисциплината има за цел да запознае студентите със същността и значението на счетоводството като основен компонент на икономическата информационна система. По-конкретно – да осветли генезиса и теоретичните основи на счетоводството и по този начин да улесни усвояването на методологията, прилагана в счетоводствата в предприятията от различни отрасли на икономиката. Изучаването ѝ е от значение за усвояване на знанията по други икономически дисциплини, преди всичко на "Икономическа статистика", "Финанси на предприятието", "Фирмено планиране", "Икономика на предприятието", "Финансов анализ", "Счетоводен анализ" и др.

Съдържание на учебната програма: Съдържанието на дисциплината е подчинено на стремежа да се докаже, че счетоводството е продукт на обективно-обусловен и исторически детерминиран процес на сциентициране на обществения живот; че в основата му лежат принципи, основаващи се на установени по научен път обективни истини и закономерности; че то е важно средство за преодоляване на субективизма в икономическите изводи и оценки, за внедряване и развитие на научното знание. Поради това от солидни научно-теоретични позиции в дисциплината се осветляват въпросите преди всичко на предмета и метода на счетоводството, на сферите и формите на неговото приложение и на системата на правното му регламентиране.

Технология на обучението: Тя е съобразена с необходимостта за транслиране на научното знание и за превръщането му от потенциална в непосредствена производителна сила. Поради това теоретичното интерпретиране на проблемите се свързва органически с потребностите и изискванията на практиката. За това допринасят и провежданите семинарни занятия.

Икономически теории**ECTS кредити:** 6**Седмичен хорариум:** 2л+2су+И+Р**Форма на проверка на знанията:** изпит**Вид на изпита:** писмен и устен**Методическо ръководство:** катедра "Икономика", факултет "Бизнес и мениджмънт"**Лектори:**

Доц. д-р ик. Емил Георгиев Трифонов, катедра "Икономика", тел: 888 851

Анотация:

В системата на икономическите знания учебната дисциплина „Икономически теории“ е тази, която представя развитието на теоретичната икономика в цялостното нейно многообразие, концепции и гледни точки и приемственост. Тя изучава същността и логиката на различните икономически теории, еволюцията на научните методи и средства, които икономическата теория използва при анализа на икономическите процеси и обосноваването на

икономическата политика. За икономиста тя е неоспорима ценност, защото възпитава самостоятелно мислене, разширява виждането за богатството на икономическата наука, формира методологическа култура и дава критерии за оценка на постиженията на съвременната теория.

Съдържание на учебната дисциплина:

Обучението по дисциплината „Икономически теории“ протича в четири раздела, а именно:

РАЗДЕЛ I Донаучна фаза в развитието на икономическите теории. Раждането на икономическата наука : 1750-1850 г.

РАЗДЕЛ II. Откриване и разработване на фундаменталните теоретични принципи: 1876 -1930 г.

РАЗДЕЛ III. Задълбочаване и разширяване на икономическите изследвания след 1930 г.

РАЗДЕЛ IV. Неокласическо възраждане

Технология на обучението:

Лекционният курс запознава студентите с основните школи в развитието на икономическите теории. В този смисъл тя допълва икономическата подготовка на студентите. Уводният блок има за задача да очертае общите параметри от съдържателна гледна точка в развитието на икономическите теории и да улесни по такъв начин конкретизацията, която се прави в следващите лекции.

Семинарните упражнения и активната форма на обучение целят от една страна не дублиране на изнесеня лекционен материал и от друга са разглеждат като форма на задълбочаване, осмисляне и дискутиране на по-конкретни теми от дадена икономическа теория.

Заверката удостоверява изпълнението на задълженията на студента и става според правилника на РУ. Задължително условие е явяването на двата текущи контрола и изготвяне на реферат по дисциплината

ОСНОВИ НА СТАТИСТИКАТА

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 2л + 2су + 0 + 0 + 1 кз

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство: катедра “Приложна статистика”, Факултет „Обществено здраве и здравни грижи”

Лектор: доц. д-р инж. Тодор Цанев Тодоров, катедра “Приложна статистика”, 082 888 725,

E-mail: ttodorov@uni-ruse.bg

Анотация:

Дисциплината включва сведения от Теория на вероятностите и Общата теория на статистиката. Разглеждат се основни задачи на статистиката – статистическо оценяване, статистически хипотези, статистически зависимости, индекси и индексен анализ в икономиката, анализ на временни статистически редове и др.

Дисциплината “Основи на статистиката” формира в студентите освен уменията да решават конкретни задачи от икономическата практика, още и вероятно (статистическо) мислене в своята бъдеща дейност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Общ (кибернетичен) подход при изучаване на обекти чрез опити и наблюдения. Модели на Теория на вероятностите. Случайни събития. Действия със случайни събития. Принцип на практическата увереност. Случайни величини. Основни определения. Основни закони на разпределение. Системи от случайни величини. Предмет и задачи на статистиката. Статистическо изучаване. Основни задачи на статистиката. Точкови оценки. Основни статистически разпределения. Интервални оценки. Практически граници на разсейване. Проверка на статистически хипотези. Елементи на корелационния анализ. Елементи на регресионния анализ. Индекси и индексен анализ при изучаване на социално-икономическите явления. Анализ на временни статистически редове. Запознаване с работата на програма STATGRAPHICS

Технология на обучението:

Разгледаните в лекциите теоретични въпроси се осмислят допълнително чрез семинарни упражнения и индивидуална курсова задача. Предвижда се в семинарните упражнения студентите да използват съответни програмни продукти за обработка на статистически данни. Изпитът се провежда върху изтеглен билет с един въпрос и две задачи или тест. При оформяне на окончателната оценка се взема предвид курсовата задача и участието на студентите в семинарните упражнения.

**АНГЛИЙСКИ ЕЗИК III ЧАСТ ЗА СПЕЦ. МАРКЕТИНГ, МЕЖДУНАРОДНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ОТНОШЕНИЯ,
Икономика**

Зеем: Английски език III; Немски език III; Френски език III; Руски език III
ECTS кредити: 3 **Седмичен** **хорариум:**
 Ол+Осу+Олу+2пу

Форма на проверка на занятията: ТО **Вид на изпита:**
Методическо ръководство: катедра "Чужди езици", Юридически факултет
Лектори:

1. ст.пр.Лиляна Иванова Славянова, кат."ЧЕ", 888816 , slavvanova@uni-ruse.bg
2. ст. пр. Сергей Василев Бартенев; , „ЧЕ" 888824, sbartenev@uni-ruse.bg
3. ст. пр. Румяна ИвановаМиланова, кат."ЧЕ", 888824, ruivanova@uni-ruse.bg;
4. ст.пр.Илияна Ганчева Бенина, кат."ЧЕ", 888815, ibenina@uni-ruse.bg;

Анотация: Дисциплината Чужд език е насочена към постигане на комуникативна компетентност в областта на професията и специалността. Целите на обучението са четене с разбиране на специализирани текстове, постигане на умения за общуване с носители на езика в професионалната сфера и овладяване на езикови средства за адекватно поведение при ежедневни ситуации. Посочените цели се постигат на базата на работа с различни по вид автентични материали - статии, диаграми, таблици, статистики, проспекти, каталози.

Съдържание на учебната дисциплина: Проучване на пазара. Инвестиране. Бизнес етика.
Технология на обучението: Основна цел на методическите похвати в процеса на обучението по чужд език е постигането на оптимален обем познания, необходими за създаване на умения за комуникиране в реални ситуации въз основа на симулации, учебни и автентични текстове и други материали и документи в писмена и устна форма.Основни форми на обучение са аудиторната и самостоятелна работа. Осъществяват се практически упражнения, делови игри и др. както и използване на видео и работа с мултимедийни продукти за чуждезиково обучение в компютърна лаборатория.Текущият контрол се осъществява чрез писмени и устни изпитвания, въз основа на които се оформя ТО. За заверка на двата семестъра са необходими редовно посещение на занятията, участие в практическите упражнения, Окончателната оценка по дисциплината се формира като се вземат пред вид оценките на студента от контролната работа и от участието му по време на занятията.

Психология

ECTS кредити: 3 **Садммчет хорариум:** 2л+0су+0лу
 Форкда та проверка на занятията: изпит **Над ма шшта:** писмен
Методи чюсю ръководство: катедра "Икономика", факултет "Бизнес и мениджмънт" Ляетори:
 1. проф. д-р Борис Симеонов Минчев, катедра "Икономика", тел: 0898/56-31-71
 E- mail: office@borssminchev.info

Анотация:

Дисциплината „Обща психология" изучава ядрените явления и процеси, факти и феномени на субективната реалност. Тя е предпоставка на пълноценното обучение на дисциплините от психологическия цикъл. Общата психология изисква предварителни познания по философия и социология за адекватното разбиране на човека като принципно свободно същество. Съдържани@ на учебната диецншшна:

Предмет, статут и методи на Общата психология. Универсална структура на психиката. Еволюционен контекст на психологията. Глобални структури на преживяване: мотивация, съзнание, внимание. Слоеста структура на личността. Личност и жизнено дело. Воля и волеви процеси. Способности и умения. Емоционални явления. Психодинамична индивидуалност и характер. Сензоперцептивни процеси. Мислене. Въображение. Тетнологая на обучението:

Учебният процес се провежда на основата на лекционен материал и консултации за студентите с повишен интерес към дисциплината. Провеждат се писмен тест и есе двукратно - в края на семестъра и на изпитната дата. По желание се пише и реферат. Отбелязва се и присъствието. Четирите дейности носят бонуси, които се превръщат в крайна оценка. Оценките се обявяват публично и се обосновават от преподавателя.

Социология

ECTS кредити: 3 **Седмичен хорариум:** 2л+ 0 су
 Форма на проверка на знанията: ТО **Вид на изпита:** писмен и устен

Методическо ръководство: катедра "Публичноправни науки", ф-т Юридически Лектори:

1. Доц.д-р ист Величко Кирчев Пантелеев, тел. 760 Анотация:

Дисциплината "Социология" включва проблемите на взаимоотношенията човек общество и зависимостите човек-общност и човек-човек в производствената сфера. Тези отношения се трансформират съобразно ролевите функции в различни стратификации: управляващ - управлявани, мениджър - акционери, електорат - елит. Съдържание на учебната дисциплина:

Учебната програма е структурирана в три раздела. Първият има за цел да даде своеобразна социологическа грамотност чрез разглеждането на общотeorетични проблеми и понятия. Вторият раздел се специализира в икономическата социология като има амбиция да я ограничи от други клонове на социологията като обществена наука. С третия раздел цялата теория се привежда в действие чрез начините и средствата на емпиричното социологическо изследване.

Изискване за мястото на дисциплината в цялостния учебен план на специалностите от факултет "Бизнес и мениджмънт" е тя да се предхожда от други обществени науки - история, икономикс и др. В същото време тя е добра изходна база за други такива - психология на личността, социална психология и др. Технология на обучението:

Учебният процес се провежда на основата на лекционен материал и упражнения, в които се доизясняват, чрез активно участие на студентите, някои от въпросите, поставени в лекциите.

СВЕТОВНА ИКОНОМИКА

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: In-'z.-Zr;

Форма на проверка на занятията: изпит

Вид на изпита -/zve-

Методическо ръководство: катедра "Икономика", факултет "Бизнес и икономикс" Лектори:

1 Доц. д-р Дянко Христов Минчев, катедра "Икономика", тел: 888 557

E- mail: dminchev@uni-ruse.bg

Анотация:

Дисциплината "Световна икономика" е съставна част на икономикс - мегаикомикс /ли international economics. Тя разглежда най-общите понятия, категории и взаимовръзки в световните икономически отношения. В периметъра на световната икономика влизат такива теми и понятия като: теории за международната търговия, мита, нетарифни ограничения, международен валутен и кредитен пазар, платежен баланс, международни корпорации, световни интеграционни връзки и формирания, глобални икономически процеси. На входа на дисциплината стои мароикомиката, а на изхода всички конкретни икономически дисциплини, изучаващи външно-икомическите отношения.

Съдържание на учебната дисциплина:

Международна търговия и външнотърговски ограничения. Валутен пазар и валутна политика. Международно движение на капитала. Регионална икономическа интеграция. Икономически проблеми на развиващите се страни

Технология на обучението:

Основните знания се получават от лекционния курс. Упражненията имат две задачи: да доизяснят по-сложните проблеми от лекциите и да разширят тези познания там, където това е нужно. Извънаудиторната заетост ще се свежда до работа над лекционния материал, за по-доброто му осмисляне и работа с литература- индивидуални задачи за упражненията, имащи информационен характер. Окончателната форма на контрол е изпитът, но съществува и текущ контрол (ТК). Той се изразява в две контролни задания. В края на семестъра се формира текуща оценка като средно аритметично от оценките: ТК1+ТК2. Окончателната оценка е средно аритметично между текущата и оценката от изпита + добавка за личната активност.

Основи на финансите

ECTS кредити:6

Седмичен хорариум: 2л+2су+0лу+0пу

Форма на проверка на занятията: изпит Вид на изпита: писмен и устен

Методическо ръководство: катедра "Икономика", факултет "Бизнес и мениджмънт"

Лектори:

1. доц. д-р Марин Маринов, СА „Д. А. Ценов“, гр. Свищов

Анотация:

Дисциплината запознава студентите със същността и формите на проявление на финансите, като специфични парични отношения, участващи във функционирането на всички сфери и звена на икономиката. Ударението се поставя върху приложението на финансите в предприятията /където ще работят повечето от възпитаниците на Университета/, като се

отделя специално внимание на възможностите им за активно въздействие върху параметрите на икономическото развитие. Овладяването на знанията, включени в тази учебна дисциплина, е предпоставка за успешно изучаване на други икономически дисциплини и преди всичко на счетоводство и на икономическия и финансов анализ.

Съдържание на учебната дисциплина:

Дадено е предимство на позитивното начало. Съобразно това се осветляват научно-теоретичните основи на финансите, формите им на организация и функциониране, предпоставките за повишаване на ефективността им, показателите за измерване и оценяване на резултатите от тяхното развитие и др.

Технология на обучението:

Тя е подчинена на стремежа да се развива светогледната, методологическата и евристичната зрялост на студентите. Поради това се полагат усилия за превъзможване на емпиричното интерпретиране на проблемите и за постигане на тяхното дълбоко теоретично и логично обосноваване. Отдава се необходимото значение и на практиката, като съзнателна и творческа предметна дейност, която способствува да се прояви истинското битие на човека - неговото действие. С оглед на това, наред с лекциите, се провеждат семинарни занятия, в които студентите сверяват и доразвиват своите знания чрез обсъждане и решаване на конкретни задачи.

ОСНОВИ НА УПРАВЛЕНИЕТО

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 2л+ 2су+ Олу+ Опу+Р

Форма на проверка на знанията отворени въпроси

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство: катедра "Мениджмънт и бизнес развитие", факултет "Бизнес и мениджмънт" Лектори:

1. гл. ас. д-р Свилена Рускова, катедра " Мениджмънт и бизнес развитие", тел. 888-617; e-mail: sruskova@uni-ruse.bg

Анотация:

Дисциплината има за цел да формира базисни управленски знания и умения. Поднасяният материал е систематизиран в съответствие със съвременните схващания в теорията на управлението, като е възприет функционалния принцип. На тази база са развити четирите основни раздела на дисциплината. Дисциплината има входни връзки с Микроикономика, Макроикономика, Световна икономика, Икономически теории, и изходни връзки с Основи на маркетинга, Маркетинг проучвания, Икономика на предприятието, Управление на проекти, Международен бизнес, Дистрибуционна политика, Управление на маркетинг и др.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебната дисциплина включва следните основни тематични единици: управление - теория и практика; планиране; организиране; контролиране.

Технология на обучението:

Учебният процес по дисциплината е организиран, като наред с класическите лекционни форми, по основните раздели се предвижда използването на мултимедийни презентации. По-голямата част от поднасяния материал се подкрепя с подходящи примери. Семинарните упражнения следват лекционния материал. От студентите се очаква предварително да са прегледали основните постановки на предходната лекция, преди всяко упражнение. По участието на обучаваните в разглежданите казуси и по резултатите от реферата, ръководителят на упражнението осъществява текущ контрол на усвояването на учебния материал и формира обобщена оценка за семестъра. Наред с проверката на степента на усвояване на професионални управленски знания, се контролират и уменията за практическото им прилагане в конкретни ситуации. При формиране на окончателната оценка се отчита и оценката от работата по време на семестъра.

Счетоводството на предприятието

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 2л+2су+0+0+КЗ

Форма на проверка на знанията: И

Вид на проверката: писмена

Методическо ръководство: катедра Икономика, ФБМ

Лектори:

1. проф. д-р Георги Александров Баташки, кат. Икономика, ФБМ, 888 416,
E-mail: batashki@yahoo.com

2. гл.ас. Иванка Борисова Димитрова, кат. Икономика, ФБМ, 888 416,

E-mail: idimitrova@uni-ruse.bg

Анотация: Изучаването на дисциплината има за цел да даде на студентите основни теоретични познания и възможности за усвояване на известни практически умения по създаването и използването на счетоводната информация. При усвояване на учебното съдържание по дисциплината, студентите използват знанията си, получени от дисциплините "Микроикономика", "Основи на счетоводството", "Информатика" и "Информационни технологии в бизнеса". Изучаването ѝ е от значение за усвояване на знанията по други икономически дисциплини, преди всичко на "Икономическа статистика", "Финанси на предприятието", "Фирмено планиране", "Икономика на предприятието", "Финансов анализ", "Счетоводен анализ" и др.

Съдържание на учебната програма: Обхванати са въпроси по отчитането на основните счетоводни обекти: дълготрайни активи, краткотрайни активи, разходи, приходи, финансови резултати, капитали; състав на годишните финансови отчети.

Технология на обучението: Обучението по дисциплината се извършва чрез лекции, семинарни упражнения и контролирана извънаудиторна работа. На лекциите студентите се запознават с теоретичните основи на учебния материал, а на семинарните упражнения усвояват умения за счетоводно отразяване на практически казуси от фирмената дейност. Курсовата задача е по индивидуално задание. За заверка на семестъра се изисква предадена в срок и защитена курсова задача и редовно посещение на семинарните упражнения. Оценката се формира от резултатите от текущия контрол, защитата на курсовата работа и резултатите от изпита.

ИКОНОМИЧЕСКА СТАТИСТИКАТА

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 1л + 2су + 0 + 0 + 0,5 кз

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство: катедра "Приложна статистика", Факултет „Обществено здраве и здравни грижи“

Лектор: доц. д-р инж. Тодор Цанев Тодоров, катедра "Приложна статистика", 082 888 725,

E-mail: ttodorov@uni-ruse.bg

Анотация:

Дисциплината включва взаимовръзките на икономическата статистика с други отрасли на статистическата наука, задачи на икономическата статистика, статистическо изучаване на броя на населението, изучаване състава на населението, изучаване движението на населението, статистическо изучаване на трудовите ресурси, статистическо изучаване на брутният вътрешен продукт, статистическо изучаване на цените и инфлацията и др. Дисциплината "Икономическа статистиката" формира в студентите освен уменията да решават конкретни задачи от икономическата практика, още и управленски подход (мислене) в своята бъдеща дейност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Предмет и метод на икономическата статистика. Взаимовръзка на икономическата статистика с други отрасли на статистическата наука. Задачи на икономическата статистика. Статистическо изучаване на броя на населението. Изучаване състава на населението. Изучаване движението на населението. Статистическо изучаване на трудовите ресурси. Същност и състав на националното богатство. Изучаване на основните фондове. Изучаване на енергетичното оборудване. Статистическо изучаване на оборотните фондове. Същност на БВП и задачи при изучаването му. Статистически методи за изчисляване на стойностния обем на БВП. Статистически методи за анализ на БВП. Диагностичен статистически анализ на БВП. Задачи на статистическото изучаване на цените. Изучаване на равнището и динамиката на цените. Показатели за инфлацията и за покупателната сила на паричната единица.

Технология на обучението:

Разгледаните в лекциите теоретични въпроси се осмислят допълнително чрез семинарни упражнения и индивидуална курсова задача. Предвижда се в семинарните упражнения студентите да използват съответни програмни продукти за обработка на статистически данни. Изпитът се провежда върху изтеглен билет с един въпрос и две задачи или тест. При оформяне на окончателната оценка се взема предвид курсовата задача и участието на студентите в семинарните упражнения.

4 СЕМ: **АНГЛИЙСКИ ЕЗИК IV; НЕМСКИ ЕЗИК IV; ФРЕНСКИ ЕЗИК IV; РУСКИ ЕЗИК IV**
ECTS КРЕДИТИ: 3 **СЕДМИЧЕН ХОРАРИУМ: 0л+0су+0лу+2пу**

ФОРМА НА ПРОВЕРКА НА ЗАНЯТИЯТА: ТО

Вид на изпита:

Методическо ръководство: катедра "Чужди езици", Юридически

факултет **Лектори:**

1. ст.пр.Лиляна Иванова Славянова, кат."ЧЕ", 888816 , slavyanova@uni-ruse.bg
2. ст. пр. Сергей Василев Бартенев; , „ЧЕ" 888824, sbartenev@uni-ruse.bg
3. ст. пр. Румяна Иванова Мпланова, кат."ЧЕ", 888824, ruivanova@uni-ruse.bg;
4. ст.пр. Илияна Ганчева Бенина, кат."ЧЕ", 888815, ibenina@uni-ruse.bg;

Анотация: Дисциплината Чужд език е насочена към постигане на комуникативна компетентност в областта на професията и специалността. Целите на обучението са четене с разбиране на специализирани текстове, постигане на умения за общуване с носители на езика в професионалната сфера и овладяване на езикови средства за адекватно поведение при ежедневни ситуации. Посочените цели се постигат на базата на работа с различни по вид автентични материали - статии, диаграми, таблици, статистики, проспекти, каталози.

Съдържание на учебната дисциплина: Проучване на пазара. Инвестиране. Бизнес етика..

Технология на обучението: Основна цел на методическите похвати в процеса на обучението по чужд език е постигането на оптимален обем познания, необходими за създаване на умения за комуникиране в реални ситуации въз основа на симулации, учебни и автентични текстове и други материали и документи в писмена и устна форма. Основни форми на обучение са аудиторната и самостоятелна работа. Осъществяват се практически упражнения, делови игри и др. както и използване на видео и работа с мултимедийни продукти за чуждезиково обучение в компютърна лаборатория. Текущият контрол се осъществява чрез писмени и устни изпитвания, въз основа на които се оформя ТО. За заверка на семестъра са необходими редовно посещения на занятията, участие в практическите упражнения, .

Окончателната оценка по дисциплината се формира като се вземат пред вид оценките на студента от контролната работа, от текущия контрол и от участието му по време на занятията.

ОСНОВИ НА МАРКЕТИНГА

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2л + 2су + 0лу + 0пу

Форма на проверка на знанията: И

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство: катедра "Икономика", факултет "Бизнес и мениджмънт"

Лектор: Доц. д-р Петър Банчев Петров, катедра "Икономика", тел. 888 – 357, E-mail: pban@abv.bg

Анотация:

Дисциплината изгражда у студентите основите познания относно утвърждаването на маркетинговия подход в управлението на бизнеса, принципите, методите и организацията за осъществяване на маркетинговата дейност, подходите на разработване на пазара, прилагането на маркетинговите стратегии пи извеждане на продуктите, ценовите, дистрибуционните и комуникационните решения в бизнеса. Предпоставка за изучаването ѝ са основните познания по теоретичните основи на икономиката, статистика, математика, информатика. Дисциплината е основа за по-нататъшното изучаване и реализиране на маркетинговата система и нейните елементи, маркетинговите политики и стратегии за конкретни продукти и пазари.

Съдържание на учебната дисциплина:

- Тема 1. Развитие на маркетинговия подход
- Тема 2. Характеристика на маркетинга
- Тема 3. Маркетингова система
- Тема 4. Маркетингова обкръжаваща среда
- Тема 5. Маркетингово разработване на пазара
- Тема 6. Маркетингово планиране
- Тема 7. Маркетингови продуктови решения
- Тема 8. Маркетингови ценови решения
- Тема 9. Маркетингови дистрибуционни решения
- Тема 10. Маркетингови комуникационни решения

Технология на обучението:

Лекциите се изнасят чрез мултимедийна презентация на текста, схемите, задачите, примерите. При техническа осигуреност на аудиторията се предлага компютърно представяне на учебни казуси. Упражненията се провеждат чрез решаване на задачи, разглеждане на отделни примерни ситуации и обсъждане на реферати по отделните теми.

Изискванията за получаване на заверка по дисциплината и проверката на знанията са в съответствие с ВПУД на РУ "А. Кънчев".

ФИРМЕНО ПЛАНИРАНЕ**ECTS кредити:** 5**Седмичен хорариум:** 2л+2су+0лу+0пу**ФОРМА НА ПРОВЕРКА НА ЗНАНИЯТА:** ИЗПИТ**Вид на изпита:** ПИСМЕН**Методично ръководство:** катедра "Мениджмънт и бизнес развитие", факултет "Бизнес и мениджмънт" **Лектори:**1. доц. д-р Емил Кръстев Папазов, кат. "Мениджмънт и бизнес развитие", тел: 888-518; e-mail: epapasov@gmail.com2. доц. д-р Людмила Михайлова Михайлова, кат. "Мениджмънт и бизнес развитие", тел: 888-518; e-mail: liudmilla@abv.bg**АНОТАЦИЯ:**

Фирменото планиране осигурява комплекс от знания за планиране на бъдещото развитие на конкретни явления и процеси, свързани с пазара, производството, цената, инвестициите, рекламата и други аспекти на фирмената икономика; за успешна реализация на стратегията и тактиката на фирмата. Сред акцентите в курса са основни процеси и техники, отнасящи се до идентифицирането на проблеми; формулирането на цели, стратегии, приоритети и програми; обосновката на тактически и оперативни планове за фирмено развитие.

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение в дисциплината „Фирмено планиране“. Методологически основи на планирането. Стратегическо фирмено планиране. Тактическо фирмено планиране. Оперативно фирмено планиране. Организация на фирменото планиране. Бизнес планът като основен документ на фирменото планиране.

ТЕХНОЛОГИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО:

Лекциите ще представят теоретичните основи на дисциплината и ще се концентрират върху практически примери и решения. При лекциите се използва традиционният начин на представяне на материала, обогатен с нагледни помагала от ново поколение - слайдове или мултимедия. Ще се прави връзка с действителността чрез решаване на казуси. Ще се използват и методите на групови дискусии.

Студентите ще дискутират в рамките на лекционния курс казуси по всяка тема. Въз основа на тях ще се формира текуща оценка, която отразява работата на всеки студент през семестъра. Заверка по дисциплината се получава, ако студентът е посещавал достатъчен брой лекции в съответствие с действащите нормативни документи. Окончателната оценка по дисциплината се формира от резултатите от писмен изпит (относително тегло 50%) и текущата оценка (50%). Изпитът е писмен тест с 8-10 въпроса (отворени, затворени, алтернативни) и 1-2 задачи върху целия материал на дисциплината.

Икономика на труда**ECTS кредити:** 5**Седмичен хорариум:** 2л+ 2су+ Олу+

Опу+кз

Форма на проверка на знанията: текуща оценка **Вид на изпита:** писмен **Методическо ръководство:** катедра "Икономика ", факултет "Бизнес и мениджмънт" **Лектор:**

1. Гл.ас.д-р Наталия Неделчева, катедра „Икономика“, тел.082 / 888 416

Анотация:

Целта на дисциплината "Икономика на труда" е да се представи същността на трудовия пазар и свързаните с неговото формиране и развитие проблеми, както и проблемите, свързани с производителността, интензивността и качеството на труда и тяхната оценка, което дава възможност на студентите да придобият знания и умения за оценка на труда, за повишаване на ефективността на труда, да се запознаят с правата и задълженията си в организацията, с подходите за мотивация и други въпроси, свързани с трудовото поведение и стандарти. Чрез разработените и проиграни ролеви игри, тестове и задачи се дава възможност на студентите да развият своя усет за управление на трудовия процес и на човешкия фактор в него, да придобият умения за интегриране в динамично променяща се пазарна среда и да познават принципите на държавната политика за равни възможности. По такъв начин дисциплината формира мислене и обезпечаване придобиването на способности за правилно ориентиране и самостоятелен избор в пазарната и бизнес среда. С тези свои качества тя е съществен допълващ елемент с академичен характер в подготовката на студентите от „спец. „Маркетинг“, „Икономика“ и „МИО“ и фундаментален елемент в подготовката им за реализация на пазара на труда.

Съдържание на учебната дисциплина:

ВЪВЕДЕНИЕ В ИКОНОМИКАТА НА ТРУДА. ТРУДОВ ПАЗАР. ЗАЩИТА НА ТРУДА. ЕФЕКТИВНОСТ НА ТРУДА. ТРУДОВО ПОВЕДЕНИЕ И МОТИВАЦИЯ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ В ОРГАНИЗАЦИЯТА.

ТЕХНОЛОГИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО:

Обучението по дисциплината се осъществява чрез лекции и семинарни упражнения. Лекционният материал представя общата логика на проблематиката в съответните теми, Семинарните упражнения са основани на лекционния материал и следват неговата последователност. Чрез решаването на практически задачи и тестове, и участието в различни по съдържание на проблема ролеви игри студентите придобиват знания и умения, които им позволяват да се адаптират по - бързо и лесно в трудовия процес, в междуличностните и трудови правоотношения, да се запознаят с особеностите на осигурителната система, с правата и задълженията си в организацията. През време на семестъра по време на семинарните упражнения се провежда текущ контрол върху няколко кратки теоретични въпроса и / или тестове и задачи. Като активна форма на обучение студентите разработват и представят в писмен вид курсова задача по предварително зададен проблем, която курсова задача трябва да отговаря на определени от преподавателя критерии за обем, съдържание и структура. Заверка по дисциплината се получава, ако студентът е посещавал упражненията, предад е в срок курсовата задача и е получил оценка най - малко Среден на проведения текущ контрол. Окончателната оценка по дисциплината се формира като средно аритметична от двата текущи контрола и оценката от курсовата задача, При неспазване на едно от изискванията или при текуща оценка слаб студентът се пренасочва към поправителен изпит по време на поправителната сесия.

Финанси на предприятието

ECTS кредити: 6

2л+2су+0лу+0пу

Форма на проверка на занятията: курсова задача

Седмичен хорариум:

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство: катедра "Икономика", Факултет Бизнес и мениджмънт

Лектори:

1. Доц. д-р Марин Маринов катедра "Икономика", тел: 888 347

Анотация:

Дисциплината "финанси на предприятието" запознава студентите с движението на паричните потоци в рамките на фирмата. Обучението си поставя за цел да формира знания, които ще са основа на бъдещите управленски решения. В резултат на това обучаващите се по академичната дисциплина ще усвоят техниките за ефективно използване на паричния ресурс, неговото оптимално управление и разходване. Това от своя страна ще доведе до оптимизиране на фирменото благосъстояние. Вследствие на формираните знания и умения студентите ще успеят да изградят правилен подход към организацията на своя бизнес, да оценяват и анализират провежданата финансово-управленска политика, да оценяват взаимоотношенията между стопанските субекти изразяващи се в да определянето на данъчните си задължения; ползването на кредити от търговските банки; осъществяването на безналични разплащания с други фирми; да оценяват финансовата и капиталовата структура на предприятието и да предлагат решения за тяхното оптимизиране; да избират подходящо финансиране, в зависимост от финансовото състояние на предприятието; да оценяват възможностите за вътрешно и външно финансиране, величината на риска и на очакваните печалби; да оценяват ефекта от реструктурирането на капитала на предприятието и да вземат обосновани финансови и инвестиционни решения в него.

Съдържание на учебната дисциплина:

Времева стойност на парите, Форми на организация на бизнеса, Етапи на кредитния процес във фирмата, Форми на кредитиране предоставяни от търговските банки, Финансов синтез на счетоводния баланс, Финансова и капиталова структура на предприятието, Средно претеглена цена на капитала (WACC) – оптимизационни решения, Анализ на оборотните капитали на предприятието, Анализ на оборотните капитали на предприятието, Анализ на ликвидността, платежоспособността и финансовата независимост на предприятието, Анализ на оперативните парични потоци (OCF), Инвестиционна политика на предприятието, Техники за финансиране на предприятието с акции, Техники за финансиране на предприятието с емисия на облигации.

Технология на обучението:

Обучението по дисциплината е в следните форми:

- лекции;
- семинарни упражнения.

На лекциите се разясняват теоретичните основи на учебния материал съчетани с подходящи примери. След запознаване с лекционния материал и дадените примери, студентите трябва да са в състояние самостоятелно да работят по време на семинарните упражнения.

Работата при всяко семинарно упражнение се предшества от конкретни за темата на упражнението указания и примерни задачи.

Студентите са длъжни да се подготвят за семинарните упражнения като изучат преподадения в лекциите материал и дадените примери.

Окончателната форма на контрол е изпит – писмен с кратки теоретични въпроси и задачи. При оформянето на оценката се вземат в предвид оценката от изпита, курсовата задача и участието на студента в семинарните упражнения (80:10:10).

ОСНОВИ НА ПРАВОТО

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 3л+1 су

Форма на проверка на занятията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство: катедра "Частноправни науки", Юридически факултет Лектори:

Проф.д-р Георги Стефанов, катедра "Частноправни науки", тел.: 888

736 гл.ас.Десислава Десподова, катедра "Частноправни науки", тел.:

888 719 Анотация:

Дисциплината "Основи на правото " има за цел да запознае студентите с предмета, функциите, метода и подхода на общата теория на правото, основните понятия на гражданското право, както и понятията от отделните правни клонове - вещно право, облигационно, семейно и наследствено право, трудово право. Съдържание на учебната дисциплина:

Общо понятие за правото. Юридически факти - понятие и видове. Видове правни субекти. Предмет, метод и система на гражданското право. Субекти на гражданското право. Понятие за правна сделка. Форма, съдържание и сключване на сделките. Представителство. Право на собственост - понятие, видове и защита. Ограничени вещни права - понятие и видове. Облигационно право и облигационно отношение. Договор - понятие, сключване и видове. Действие на облигационното отношение. Отделни видове облигационни отношения - продажба, дарение, поръчка, изработка, наем, заем и т.н. Брак - понятие. Произход, родство и осиновяване. Наследяване по закон и по завещание. Технология на обучението: Обучението по дисциплината се извършва чрез курс от лекции и семинарни упражнения. По време на упражненията се задават въпроси на студентите по темите, с които вече са се запознали, за да се прецени нивото им на самоподготовка и техния интерес към дисциплината. Участието в дискусиите е една от необходимите предпоставки за проверка на знанията по време на семестъра. За да получи заверка в края на семестъра всеки студент трябва да има една текуща оценка от участие в дискусии по време на семинарните упражнения, да е присъствал на поне 80% от лекционния курс и да има предаден в готов вид реферат по тема, определена по време на семинарите. Дисциплината завършва с провеждане на тест. Тестът е с продължителност 60 мин. Студентът има право да види рецензията на работата си след като бъде оценена.

Европейска цивилизация

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2 л + 0 су + 0 лу + 0 пу + р

Форма за проверка на знанията: ТО

Вид на изпита:

Методично ръководство: катедра "Европеистика", Факултет "Бизнес и мениджмънт"

Лектори:

1. проф. дфн Пенка Емилова Ангелова, катедра Европеистика, тел. 888

8 13 E-mail: penkaangelova@yahoo.de

Анотация: Лекционният курс по европейска цивилизация си поставят за цел да запознаят студентите с основните дискурси на европейските цивилизационни и интеграционни процеси. Цивилизацията се интерпретира като исторически процес на съграждане на материална, социална и ментална организация и същевременно резултат на този исторически процес. Това са трите стълба на човешката цивилизация и според тяхното съдържание и оформление се определят параметрите на европейската цивилизация. Поставят се акценти както върху европейските, така и върху балканските и българските развития, за да се покаже тяхната съотносимост в общоевропейския процес.

Съдържание на учебната дисциплина: Древните цивилизации, преходът към европейска цивилизация, революции и еволюции, паметта на цивилизацията, нейният културен спомен, форми и функции на културното съхраняване, писменост и културна памет, писменост и межкултурна комуникация, нации и национализми на Изток и на Запад, Европа на религиите,

фигурационна социология, държавни структури, тоталитаризъм и демокрация, регионални структури, теории за гражданското общество, теории за личността, културна общност и индивидуалност, информационно общество, нови комуникационни технологии като "принципът надежда" срещу дехуманизацията на човека, философска антропология, културна антропология, множествени идентичности и културно-антропологичните проекти на Цветан Тодоров и Елиас Канети в една мултикултурна Европа.

Технология на обучението:

Обучението по дисциплината се осъществява в две основни форми - лекции и реферати. За рефератите студентите се подготвят самостоятелно по зададени от преподавателя библиографски източници. Студентите разработват реферат по поставени от преподавателя теми. Формата на контрол е текуща оценка, която се формира от полагане на тест и представяне на реферат.

Многостепенно управление в Европейския съюз

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: Текуща оценка

Методично ръководство: кат. Европеистика

Лектор: доц. д-р Мими Корнажева

Седмичен хорариум : 2 часа лекции

Вид на изпита: писмен

Факултет: Бизнес и мениджмънт

E-mail: mkornazheva@uni-ruse.bg

Анотация:

Дисциплината осигурява теоретични и практически познания за многостепенното управление в Европейския съюз и развитие на специфични и широкоприложими компетенции. Специфичните компетенции включват знания за и разбиране на: преход в изучаване на европейската интеграция към анализ на управлението в Европейския съюз; управлението на Европейския съюз като постмодерна и пост-национална политическа система; същността на многостепенното управление, предимства и недостатъци; потенциалът на субнационалното управленско равнище; европейско сътрудничество на субнационално управленско равнище. Специфичните компетенции обхващат и умения за: използване на подходяща терминология; идентифициране на подходящи информационни източници; резюмиране на документи и научна литература по въпроси на многостепенното управление в Европейския съюз; развиване на теза и нейното аргументиране. Общите компетенции включват: умения за анализ и синтез; осмисляне на идеи и проблематизиране на собствени ценности; респект към различни гледни точки.

Съдържание: Студентите изучават 15 теми, посветени на управление на Европейския съюз; многостепенно управление в Европейския съюз; европейски регионализъм; регионалната политика на Европейския съюз; междурегионално, транснационално и трансгранично сътрудничество в ЕС. .

Технология на обучението: Обучението се осъществява чрез лекции, контролна работа и реферат. Дисциплината се заверява при поне 50% посещение на лекции, успешно издържан тест и предаден съгласно изискванията реферат. Завършващата процедура е текуща оценка. Тя се формира като средно аритметично от оценката на теста и реферата.

Европейска интеграция

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: Текуща оценка

Методично ръководство: кат. Европеистика

Лектор: доц. д-р Мими Корнажева

Седмичен хорариум : 2 часа лекции

Вид на изпита: писмен

Факултет: Бизнес и мениджмънт

E-mail: mkornazheva@uni-ruse.bg

Анотация:

Дисциплината изгражда основополагащ понятиен апарат за европейската интеграция на английски език. В рамките на обучението си студентите развиват специфични и широкоприложими компетенции. Специфичните компетенции включват знания за и разбиране на: сложността на интеграционния процес; на разширяването на Европейския съюз; на по-широкото европейско сътрудничество; различни гледни точки, произтичащи от различни национални практики и политически култури; въздействие на европейските дела върху

националното и субнационалните равнища и обратно; отговорността да се работи по проблеми, по които общественото мнение е особено чувствително. Специфичните компетенции обхващат и умения за използване на подходяща терминология; идентифициране на подходящи информационни източници; резюмиране на документи и научна литература по европейски въпроси; развиване на теза и нейното аргументиране, Общите/широкоприложимите компетенции включват: умения за анализ и синтез; осмисляне на идеи и проблематизиране на собствени ценности; уважение към различни гледни точки. Съдържание: Студентите изучават отделните етапи в развитието на интеграционния процес и основните теории за европейска интеграция, възникнали в контекста на изучаването на международните отношения.

Технология на обучението: Обучението се осъществява чрез лекции, контролна работа и реферат. Дисциплината се заверява при поне 50% посещение на лекции, успешно издържан тест и предаден съгласно изискванията реферат. Завършващата процедура е текуща оценка. Тя се формира като средно аритметично от оценката на теста и реферата

Европейско англоезично странознание - 1 част

ECST кредити: 3

Седмичен хорариум: 2 Л + Р

Форма за проверка на знанията: ТО

Вид на поправителния изпит: писмен

Методическо ръководство: катедра "Европеистика", Факултет "Бизнес и мениджмънт" Лектор: Доц. д-р Румяна Петрова, кат. "Европеистика",

тел. (+359 82) 888 811; E-mail: roumyana.petrova@yahoo.com

Анотация: Дисциплината Европейско (англоезично) странознание - I част се изучава през пети семестър и е задължително избираема в учебния план на бакалавърските програма по Международни икономически отношения, Икономика и Маркетинг. Целта ѝ е да развие англоезичната културна компетентност на студентите, владеещи английски език на средно равнище и над него (B2 по Общоевропейската езикова рамка).

Съдържание на учебната дисциплина: Дисциплината обхваща система от основни, въвеждащи знания за англоезичните общности в Европа и света с акцент върху Англия като център на англоезичната култура. Съдържанието цели да изгради у студентите реалистична картина на англоезичната култура чрез усвояване на енциклопедични знания за англоезичните страни в света, за физическата и културна география на Британските острови и за най-важните моменти в културната история на Англия.

Технология на обучението и оценяване: Лекциите са на английски език и са интерактивни. Основният дял от материала се представя в лекционна форма, като в края на лекциите се провеждат беседи върху съдържанието на лекцията с участие на студентите, което цели да компенсира липсата на практически упражнения. Дават се малки, но чести домашни задачи. Формите на обучение включват лекции, беседи, разработване на реферат и презентация.

Студентът получава заверка, ако е присъствал на всички лекции и има оценка най-малко среден (3.00) на предадения по график и самостоятелно разработен реферат.

Количествените измерения на семестриалната оценка се изразяват с точки. Максимумът е на 100 т. (без да се отчитат бонусите). Максималният брой точки за участие е 60, а представеният по график самостоятелно написан реферат и презентацията му се оценява са 40 т максимум. От 100 до 91 т. вкл. се равняват на отличен (6.00), от 90 до 71 т. вкл. - на много добър (5.00), от 70 до 51 т. вкл. - на добър (4.00), от 50 до 31 т. вкл. - на среден (3.00), а от 30 до 0 т. се равнява на слаб (2.00), като крайната оценка отчита и качествените критерии. Поправителният изпит е писмен. Състои се от две части: конкретни въпроси по учебното съдържание и есе.

Максималният брой точки за 1-ва и за 2-ра част на изпита е по 30 т., което се равнява на общо 60 т. Оценява се по следната схема: от 60 до 51 т. - отличен (6.00), от 50 до 41 т. - много добър (5.00), от 40 до 31 т. - добър (4.00), от 30 до 21 т. - среден (3.00) и от 20 до 0 т. - слаб (2.00).

МАРКЕТИНГ ПРОУЧВАНЕ

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 2л+0су+0лу+2пу

Форма за проверка на знанията: И

Вид на изпита: писмен и устен

Методично ръководство: катедра "Икономика", Факултет "Бизнес и мениджмънт" Лектори:

1. Доц. д-р ик. Любомир Д. Любенов, катедра "Икономика", тел. 888-347,

E-mail: LLyubenov@uni-ruse.bg

Анотация:

Дисциплината изгражда у студентите основите познания относно принципите, методите и организацията за провеждане на маркетинговите проучвания, обработката на резултатите и извеждането на решения. Съдържание на учебната дисциплина:

Обучението на студентите обхваща: Характеристика на маркетинговите проучвания; Видове маркетингови проучвания; Процедура на маркетингови проучвания; Информационни и методически основи на маркетинговите проучвания; Набиране на информация при маркетинговите проучвания; Измерване и измервателни скали; Съставяне на въпросници и формулиране на въпроси; Извадков подход; Едномерни разпределения за обработване на информация; Двумерни разпределения за обработване на информация; Многомерни разпределения за обработване на информация; Проучване на маркетинговите позиции на предприятията; Проучване на продажбите; Маркетингово прогнозиране
Технология на обучението:

Лекциите се изнасят чрез мултимедийно представяне и компютърни програми Изисква се техническа и програмна осигуреност на аудиторията за обработване на информацията чрез програмен продукт SPSS. Упражненията се провеждат чрез решаване на задачи и проиграване на ситуации на програмния продукт.

Изискванията за получаване на заверка по дисциплината и проверката на знанията са в съответствие с ВПУД на РУ "А. Кънчев"

Продуктова и иновационна политика

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 2л+2су+0лу+0пу

Форма за проверка на знанията: И

Вид на изпита: писмен и устен

МЕТОДИЧНО РЪКОВОДСТВО: КАТЕДРА "ИКОНОМИКА". ФАКУЛТЕТ "БИЗНЕС И МЕНИДЖМЪНТ" **ЛЕКТОРИ:**

1. Доц. д-р ик. ЛЮБОМИР Д. ЛЮБЕНОВ, КАТЕДРА "ИКОНОМИКА"¹ ТЕЛ 888-347

E-MAIL: LLYLIBENOV@UNI-RUSE.BG

Анотация:

Целта на дисциплината е формирането на приложни знания и умения за правилна и точна оценка на бизнес процесите с цел формиране на подходяща продуктова структура.

Съдържание на учебната дисциплина:

Обучението на студентите обхваща: маркетингова характеристика и класификация на продуктите: подготовка на продуктите за излизане на пазара: определяне на стратегическия бизнес микс: формиране на продуктов микс и продуктови линии: разработване на продукти с конкретни характеристики: методи за структуриране на продуктивния микс; същност и специфични особености на новите продукти: рискови фактори в процеса на внедряване на нови продукти и организационно осигуряване на иновационния процес; стратегии за обновяване на продуктивния микс: маркетингова характеристика на етапите за създаване на нови продукти

Технология на обучението:

Лекциите се изнасят по класическата схема чрез онагледяване с диапозитиви и слайдове когато това е необходимо Упражненията се провеждат чрез решаване на тестове и практически задачи.

Изискванията за получаване на заверка по дисциплината и проверката на знанията са в съответствие с ВПУД на РУ "А. Кънчев"

Потребителско поведение

ECTS кредити: 4

Седмичен терариум: 2л+ 1еу+0лу+Опу+К3

Форма на проверка на знанията отворени въпроси

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководете: катедра "Икономика", факултет "Бизнес и мениджмънт"

1. гл. ас.д-р Свилена Рускова, катедра "Мениджмънт и бизнес развитие", тел: 888-617;

E-mail: sruskova@imi-ruse.bg

2. ас. Свилен Кунев, катедра "Мениджмънт и бизнес развитие", тел: 888-617, E-mail: snkunev@uni-use.be

Анотация:

Дисциплината има за цел да създаде възможност за целенасочено навлизане в материята на маркетинга и да предостави възможност на обучаваните да вземат бързи и адекватни маркетингови решения. На тази основа са развити пет основни раздела на дисциплината. Дисциплината има входно-изходни връзки с "Маркетинг", "Маркетинг проучване", "Дистрибуционна политика", "Комуникационна политика", "Интернет маркетинг", "Социален маркетинг", "Управление на маркетинга".

Съдържание на учебната дисциплина;

Учебната дисциплина включва следните основни тематични единици: същност и рамка на потребителските решения; методи за изследване на потребителското поведение; организационни и потребителски пазари и видове решения вземани на тях; персонални влияния, културни и социални фактори, оказващи влияние върху поведението на потребителя; връзка между потребителското поведение и иновационната дейност на организацията.

Технология на обучението

Учебният процес по дисциплината е организиран като наред с класическите лекционни форми, по основните раздели се предвижда използването на мултимедийни презентации. По-голямата част от поднасяния материал се подкрепя с подходящи примери, някои от които се визуализират. Семинарните упражнения следват лекционния материал. От студентите се очаква предварително да са прегледали основните постановки на предходната лекция, преди всяко упражнение. По участието на обучаваните в разглежданите казуси и по резултатите от активната форма на обучение, ръководителят на упражнението осъществява текущ контрол на проверката на степента на усвояване на професионални управленски знания, се контролират и уменията за практическото им прилагане в конкретни ситуации. При формиране на окончателната оценка се отчита и оценката от работата по време на семестъра.

ИКОНОМИКА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 2л + 2су + 0 лу + Опу + кр

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методично ръководство: катедра "Икономика", факултет „Бизнес и мениджмънт" Лектори:

проф. д-р инж. Красимир Иванов Ениманев, катедра "Икономика", тел: 888704, e-mail: kenimanev@uni-ruse.bg Анотация:

Цел на обучението по дисциплината „Икономика на предприятието" е формирането в студентите на знания и аналитични умения за бърза и точна икономическа оценка на процесите и явленията в конкретна бизнес среда чрез прилагането на съвременни методи и подходи. Очакваните резултати от обучението по дисциплината се свеждат до усвояването от страна на студентите на специфичния аналитичен инструментариум на равнище „фирма" (предприятие) и неговото приложение при разрешаване на конкретна реална или хипотетична икономическа ситуация. Входящи връзки към дисциплината изпълняват усвоените от студентите знания по ключовите дисциплини „Микроикономика", „Макроикономика", „Статистика", „Финанси", „Счетоводство на предприятието", „Основи на управлението", „Маркетинг" и „Търговско право". Изходящите връзки на дисциплината спомагат за натрупване на конкретни знания по дисциплините „Организация и управление на индустриалното производство" и „Финансово-стопански анализ", служат за основа на последващо обучение в магистърски курс и съдействат за правилна ориентация в реалната бизнес среда.

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение в икономиката. Бизнес планиране на предприятието. Основни процеси в предприятието. Финансова схема на бизнеса. Организация на предприятието и оперативно управление на производството. Цени и ценообразуване. Печалба и рентабилност на предприятието. Финансово планиране на предприятието. Бюджетиране дейността на предприятието. **Технология на обучението:**

Лекционният материал по дисциплината се изнася устно и/или посредством мултимедия, като се представят и дискутират основните проблеми, посочени в съдържанието на учебната програма. Семинарните занятия са фокусирани върху самостоятелно решаване на казуси и задачи по основните теми. Активната форма на обучение по дисциплината е курсова работа. Общият обем на разработката не трябва да бъде по-малък от 10 печатни страници (A4). Краен срок за предаване на курсовата работа на студентите е датата на последното семинарно упражнение. Заверка по дисциплината се дава на студентите, редовно присъствали на лекциите и семинарните упражнения и представили курсова работа. Завършващата процедура на обучението по дисциплината е писмен изпит върху два въпроса от конспекта по дисциплината. Окончателната оценка на студента се формира от положителния резултат от изпита и оценката на курсовата работа.

ФИНАНСОВО ПРАВО

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 2л-Нсу+0лу+0пу

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: текуща оценка

Методично ръководство: катедра "Публично правни науки", факултет Юридически"

Лектори:

1. доц. д-р Юри Кучев, катедра "Публично правни науки"; тел. 888 760

2. гл.ас. Ивайло Тодоров, кат. катедра "Публично правни науки"; тел. 888

760 Анотации:

Дисциплината има за цел да запознае студентите с основните положения, предмета, метода, системата и източниците на този клон на правото. Разглеждат се основни въпроси свързани със субектите на финансовите правоотношения, същността и правния режим на финансовите вземания, контролът, който държавата осъществява върху изпълнението на тези основни публични задължения, правомощията на финансовата администрация, отговорността, която се носи за извършени финансови нарушения.

Съдържание на учебната дисциплина:

Понятие за публични финанси. Финансови субекти. Финансови вземания и финансови задължения. Погасяване на финансовите вземания. Финансови органи и техните правомощия. Финансов контрол. Финансова отговорност. Технология на обучението:

Изложените в лекциите теми се усвояват в семинарни упражнения чрез конкретизиране и примери от съдебната и данъчната практика. Оценката на студента се оформя от показаните знания, умения за самостоятелна работа и написаният реферат.

ТЪРГОВСКО ПРАВО

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 2л+1су+0лу+0пу

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство: катедра "Гражданско право", Юридически факултет

Лектори:

1. Доц. д-р Георги Стефанов, катедра "Гражданско правни науки", тел: 888 721

2. Ст. ас. Десислава Десподова, катедра "Гражданско правни науки", тел: 888 721

3. Ст. ас. Деница Кънева, катедра "Гражданско правни науки", тел: 888 721

Анотация:

Темите на лекциите дават възможност на студентите да се запознаят с основните нормативните актове в областта на търговското и кооперативното право; на теоретично ниво да правят съпоставки и връзки между отделните правни фигури и институти; да открият спецификите на търговското право, да придобият знания по основните въпроси на търговското право. Съдържание на учебната дисциплина:

Дисциплината "Търговско право" има за цел да запознае студентите с предмета, метода на правно регулиране, системата и източниците на търговското право, с въпросите на търговското качество, търговското предприятие, търговското представителство, общите положения за търговските дружества и кооперациите, търговските сделки, несъстоятелността. Технология на обучението:

Курсът от лекции по дисциплината "търговско право" предполага наличието на база от знания в областта на общата теория на правото, вещното и облигационното право, т. е. успешно преминал курс по учебната дисциплина "основи на правото". Лекционните часове се провеждат успоредно със семинарните упражнения. За последните, студентите са длъжни да се явяват подготвени по предварително зададените им теми. В часа се провеждат разисквания, акцентира се върху основните

моменти, работи се с нормативните актове и се оценява подготовката. Контролът се състои в писмено разработване на два въпроса, даване на устни разяснения и допълнения по тях, даване на отговори на въпроси, застъпени в лекционния курс, зададени по преценка на изпитващия и оценяване на степента на усвояване на учебния материал. При поставянето на оценката се взема предвид подготовката и участието на студента по време на семинарните занятия.

Устойчиво развитие на регионите

ECTS кредити: 4
1р Седмичен хорариум: 2 л * 1 су + 0 лу + 0 лу +

Форма за проверка на знанията: контр. работа+реферат Вид на изпита: текуща оценка
Методично ръководство: катедра 34" Мениджмънт и бизнес развитие", ФБМ
Лектор: Проф. д-н Николай Стефанов Найденов, доц. д-р инж. Милена Пенева Кирова,
кат." Мениджмънт и бизнес развитие", тел. 888-726,
E-mail: nnavden0v@uni-ru5e.bg; mkirova@uni-ruse.bg

Анотация;

Дисциплината има за цел студентите да придобият базови знания и умения за цялостната философия, стратегията и подходите на устойчивото развитие на регионите на България в рамките на ЕС.

Основните знания, които студентите трябва да придобият при завършването на този курс са да разбират основните цели, принципи и стратегии на устойчивото развитие на регионите в Европейския съюз и България.

Практическите умения, които дава дисциплината са свързани с дискутиране на подходите за устойчиво развитие на материалния, социалния и природния капитал през съответния програмен период.

Придобитите компетенции на студентите след приключване на дисциплината са във връзка с формулиране на цели и подбиране на приоритети, необходими за разработване на планове, мерки и проекти в регионалното развитие.

Съдържание на учебната дисциплина: Основните раздели на дисциплината са: концептуални въпроси на устойчивото развитие на регионите; политика за устойчиво регионално развитие; устойчиво развитие на бизнеса; устойчиво развитие на селските райони; развитие на регионалната инфраструктура и опазване на околната среда; развитие на човешките ресурси и социалния капитал; общи стратегии за устойчиво развитие на регионите, и др.

Технология на обучението:

Обучението по дисциплината се извършва чрез лекции, семинарни упражнения и контролирана извънаудиторна работа - реферат.

Формиране на окончателната оценка по дисциплината.

Отчитат се резултатите от писмена контролна работа по пет отворени въпроса, проведена през последната учебна седмица (тегло 75 %) и реферат (25 %).

УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ

ECTS КРЕДИТИ: 4 СЕДМИЧЕН ХОРАРИУМ: 2 л +0 су + 1 лу +0 пу

Вид на ПРОВЕРКА НА ЗНАНИЯТА: ТО ФОРМА НА ПРОВЕРКА: ПИСМЕН

Методично ръководство: катедра "Бизнес и мениджмънт", факултет "Бизнес и мениджмънт"

ЛЕКТОР:

1. Доц. д-р инж. Николай Найденов, кат. "Бизнес и мениджмънт", тел. 888 520,

E-mail: naydenov@ecs.ru.acad.bg

2. ст. ас. Даниела Йорданова, кат. "Бизнес и мениджмънт", тел. 888 520,

E-mail: dyordanova@ecs.ru.acad.bg

АНОТАЦИЯ:

Настоящият курс дискутира процеса на планиране, изпълнение и мониторинг на конкретни проектни дейности за създаване или промяна на бизнеса или публичната среда при ограничения за срок на изпълнение, качество и финансови ресурси.

Съдържание на учебната дисциплина:

Планиране на процеса на икономическо и социално сближаване. Европейски структурни фондове.

Цел и основни функции на управлението на проекти. Видове проекти. Програмна рамка, идентифициране потребностите, подбиране на идеи за проекти и формулиране на проекта. Детайлно планиране на проекта. Оценка за изпълнимостта на проекта. Привличане на финансиране.

Организация на проекта. Изпълнение на проекта. Мониторинг, оценка и приключване на проекта.

Технология на обучението:

В лекциите се излагат темите от учебната програма, като се дават и конкретни примери от практиката, съобразно специалността на студентите. Лекционният материал осигурява по съдържание и последователност необходимите знания за провеждане на упражненията. Лекциите се онагледяват чрез мултимедия и/или шрайб-проектор, а в упражненията се използва компютърна

техника. Практическите упражнения се провеждат в зала с компютърна техника, като се използва софтуер за управление на проекти. По време на практическите и семинарните упражнения се дискутира и упражнява материалът от лекциите и (по правило) студентите разработват самостоятелно важни елементи от процеса на управление на проекта като "дърво на проблемите", "логическа матрица на проекта", "график на Гант за задачите", "бюджет на проекта" и др. В упражненията студентите ползват утвърдени в практиката формуляри за изпълнение на задачите. Заверка по дисциплината се получава ако студентът е посещавал лекции и упражнения. Окончателната оценка по дисциплината се формира след положен писмен изпит. Студентът отговаря на 10 кратки (целенасочени и конкретни) отворени въпроса по целия материал на дисциплината. Продължителността на изпита е 150 минути.

Международен бизнес

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 2л + 2су + 0 лу + 0 пу + кз

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методично ръководство: Катедра „Икономика“, Факултет „Бизнес и мениджмънт“

Лектори: доц. д-р Драгомир Ангелов Илиев, катедра „Икономика“, e-mail: diliev@uni-ruse.bg

Анотация: Учебната програма по дисциплината „Международен бизнес“ е предназначена за студентите от специалност „Икономика“, „Маркетинг“ и „Международни икономически отношения“. На входа при обучението по дисциплината като предпоставка за овладяване на знанията служат дисциплини като «Микроикономика» и «Макроикономика». Дисциплината осигурява необходимите количества знания в следните направления: общи тенденции в съвременната международна икономика, същност на интернационализацията и глобализацията, международна бизнес среда, форми и методи на международния бизнес като цяло, форми на производствено коопериране.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност и развитие на глобалния бизнес; мотиви за интернационализация на фирмите; потенциал и параметри на международната среда; икономическа среда; културна среда; рискови фактори в международната среда; оценка на пазара при навлизане; избор на страна за навлизане; основните подходи към международните пазари; експортната дейност; съвместни предприемачески дейности; международно субконтракторство; навлизане на международните пазари чрез преки инвестиции; анализ и прогнозиране на международния пазар; международни бизнес стратегии.

Технология на обучението: Основният курс на дисциплината се осъществява чрез лекции, а упражненията са съсредоточени върху разширяване на знанията на студентите и да им се помогне да получат конкретни практически умения за вземане на оптимални бизнес решения. Целта е студентите да усвоят умения за адекватно представяне на основни знания и допълнителни умения за анализиране и решаване на текущи проблеми в международния бизнес. По време на семестъра студентите се оценяват въз основа на своето активно участие в дискусиите на практически казуси и тестове, които формират 40% от общата оценка. Останалата част (60%) се формира от финалния писмен изпит.

Ценова политика

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум:

Форма на проверка на знанията: и

Вид на изпита:

Методично ръководство: катедра „Икономика“, факултет „Бизнес и мениджмънт“

Лектор: доц. д-р Петър Банчев Петров, катедра „Икономика“, тел.: 888357

Анотация:

Дисциплината „Ценова политика“ има за цел по-нататъшното задълбочаване, разширяване и конкретизиране на знания, придобити от студентите в дисциплините, осигуряващи специализираща подготовка в сферата на маркетинга. Основните тематични направления на дисциплината очертават същността, видовете, обхвата и инструментариума на ценовата политика като елемент на маркетинговия микс.

Доброто усвояване на материята, приведена в основните теми на учебната програма, е обусловено от предшестващата сериозна подготовка по дисциплините „Основи на маркетинга“, „Макроикономика“, „Микроикономика“, „Основи на управлението“ и други. Тя осигурява знанията на студентите по основните маркетингови политики.

За да се осигури добро качество на обучение на студентите дисциплината съчетава гъвкаво различни методи и форми на обучение по възловите теми, дискусии по отделни проблеми и самостоятелна извънаудиторна работа.

Дисциплината има изходни връзки с надстроечните маркетингови дисциплини, които се изучават в последния семестър, практическия семинар и практическата реализация на студентите.

Съдържание на учебната дисциплина:

ЛЕКЦИИ

Т е м и	Хорариум
Тема I. Маркетингова характеристика на ценовия микс	2 ч. л.
Тема II. Маркетингова ценова политика, ценови цели и ценови стратегии	3 ч. л.
Тема III. Решения за ценообразуване при различни типове пазари	2 ч. л.
Тема IV. Стратегически фактори на ценообразуването	3 ч. л.
Тема V. Разходно-ориентирани методи на ценообразуване	4 ч. л.
Тема VI. Печалбо-ориентирани методи на ценообразуване	4 ч. л.
Тема VII. Потребителско-ориентирани методи на ценообразуване	4 ч. л.
Тема VIII. Конкурентно-ориентирани методи на ценообразуване	4 ч. л.
Тема IX. Решения за модификациите на цените	2 ч. л.
Тема X. Практически въпроси на ценовата политика	2 ч. л.
Всичко:	30 ч. л.

СЕМИНАРНИ УПРАЖНЕНИЯ

№	Тема	Хорариум
1	Маркетингова характеристика на ценовия микс	3
3	Маркетингова ценова политика, ценови цели и ценови стратегии	3
4	Решения за ценообразуване при различни типове пазари	3
5	Стратегически фактори на ценообразуването	3
6	Разходно-ориентирани методи на ценообразуване	4
7	Печалбо-ориентирани методи на ценообразуване	4
8	Конкурентно-ориентирани методи на ценообразуване	4
9	Решения за модификациите на цените	3
10	Практически въпроси на ценовата политика	3
	Общо	30

Технология на обучението:

1. Начин на провеждане на занятията

Учебният материал се представя под формата на лекции по основните теми. По време на семинарните упражнения се провеждат дискусии, в които се доизясняват с активното участие на студентите някои от въпросите, поставени в лекциите. Решават се примерни задачи по ценообразуване.

Извънаудиторната заетост се свежда до усвояване на лекционния материал и работа с литературата, проучвания във фирми, подготвяне курсова задача.

2. Форми на текущ контрол

Формите на контрол също са съобразени с естеството на дисциплината – провеждане на дискусии и тестове и обсъждане на курсова задача по време на занятията и писмен изпит за проверка на знанията.

3. Условия за заверка на семестъра на дисциплината

Заверката се получава при спазване на условията в правилниците и вътрешните Наредби на РУ "Ангел Кънчев".

4. Формиране на окончателната оценка по дисциплината

Основната форма на контрол е изпитът. Оценява се и разработената курсова задача. Крайната оценка се образува чрез осредняване - 25% от оценката на курсовата задача и 75% от оценките на писмения изпит.

ДИСТРИБУЦИОННА ПОЛИТИКА

ECTS кредити: 6

Форма на проверка на знанията: И

Седмичен хорариум: 2л + 2су + КЗ

Вид на изпита: писмен

Методично ръководство: катедра "Икономика", факултет "Бизнес и мениджмънт"

Лектори:

1. доц. д-р Марияна Божинова, катедра "Икономика"

Анотация:

Дисциплината "Дистрибуционна политика" е специализираща дисциплина за специалност "Маркетинг". Тя се базира на получените знания по "Микроикономика", "Мениджмънт" и "Маркетинг". Чрез нея студентите получават знания и умения по структурата и спецификата на функциониране на каналите за дистрибуция, взаимоотношенията между участниците в тях, подходите, методите и средствата за управление на дистрибуционния процес и политиката на предприятията по отношение на изграждането на дистрибуционни канали за потребителски и индустриални стоки, съхранение, насочване и придвижване на стоките към клиентите с цел постигане на ефективна дистрибуционна политика.

Съдържание на учебната дисциплина:

Характеристика на дистрибуцията. Канали за дистрибуция. Избор на дистрибуционни канали. Взаимоотношения между участниците в каналите за дистрибуция. Дистрибуция на потребителски стоки. Дистрибуция на индустриални стоки. Политика на каналите за международна реализация. Одитинг на дейността на дистрибуционните канали. Оценка на дейността на каналите за реализация. Физическа дистрибуция на стоките. Технология на обучението:

Технологията на обучението по "Дистрибуционна политика" обхваща две контактни форми - лекции и семинарни упражнения. Активната форма на обучение е курсова задача, чието задание се поставя в първата седмица от обучението по дисциплината по време на лекциите. Заверка по дисциплината се дава на редовно присъствалите студенти и представили самостоятелно разработена курсова задача. Завършваща процедура на обучението по дисциплината "Дистрибуционна политика" е писмен изпит.

Комуникационна политика

ECTS кредити: 5

2л+0су+0лу+4пу+КР

Форма за проверка на знанията: ТО

Методично ръководство: катедра «Икономика», ФБМ

Лектори:

Проф. д-р Младен Стефанов Велев, кат. "Бизнес и мениджмънт", тел. 0888418019,

гл. ас. д-р Милена Пенева Кирова, кат. "Бизнес и мениджмънт", тел. 888-617,

E-mail: milena_kirova@yahoo.com

Анотация:

Целта на учебната дисциплина е да запознае студентите със същността и значението на фирмената комуникационна политика, с подходите, етапите и проблемите на практическото разработване на фирмени програми за комуникиране с потребителите и обществеността и за стимулиране на търсенето и продажбите.

В края на обучението си студентите ще:

- познават в дълбочина същността, значението и процеса на фирмената комуникационна политика;
- познават теоретичните и приложни аспекти на разработването и прилагането на фирмени стратегии и кампании за реклама, директен маркетинг, лични продажби, насърчаване на продажбите и връзки с обществеността;
- могат да анализират и използват подходите за генериране, оценка и избор на рекламни аргументи;
- могат да поставят маркетингови изисквания към съставянето на рекламни съобщения и разработването на средства за насърчаване на продажбите (мостри, рекламни подаръци, календари и др.);
- могат да анализират характеристиките на рекламните медии (телевизия, радио, вестници, списания и т.н.), и да познават особеностите на рекламирането в тях;

Дисциплината "Комуникационна политика" има входни връзки с учебната дисциплина „Маркетинг“, а изходни – с "Потребителско поведение".

Съдържание на учебната дисциплина:

Основните раздели на дисциплината са: същност и значение на комуникационната политика; разработване на комуникационна политика на фирмата; анализ на комуникационния процес; определяне на целите и бюджета на комуникационната политика на фирмата; реклама - творческа стратегия и медия планиране; реклама по електронно-излъчвателните медии, в печата и др.; други комуникационни средства; оценка на ефективността на програмите за комуникации и др.

Технология на обучението:

Обучението по дисциплината се извършва чрез лекции, семинарни упражнения, срещи с водещи специалисти и контролирана извънаудиторна работа – разработване на курсова работа. Темите от лекционния материал дават знания за основните теоретични аспекти на разглежданата проблематика. Чрез

семинарните занятия и самостоятелната работа, студентите допълват и затвърждават наученото от лекциите. Лекциите се онагледяват чрез мултимедийни презентации и/или слайдове. По време на упражненията се дискутира материалът от лекциите. В някои от семинарите се обсъждат казуси. Посещенията в медийни компании осигурява практическа насоченост на курса и подпомага разработването на курсовата работа.

Текущият контрол се осъществява по време на семинарните упражнения чрез провеждане на две контролни работи. Оценяват се и резултатите от извънаудиторната работа.

Заверка по дисциплината се получава, ако студентът е посещавал минимум 50% от лекциите, 100% упражненията и е представил курсовата си работа в срок.

Окончателната оценка се формира: 80% от оценките на контролните работи (по 40 % на контролна работа) и 20% от изпълнението на курсовата работа.

Интернет маркетинг

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л + 0 су + 0 лу + 0 пу + Р

Форма за проверка на знанията: Текуща Оценка **Вид на изпита:** писмен тест

Методично ръководство: катедра “Мениджмънт и бизнес развитие”,

Лектори: доц. д-р Александър Петков Петков, кат. Мениджмънт и бизнес развитие, тел.888776, apetkov@uni-ruse.bg;

Анотация: Дисциплината представя на студентите знания от областта на маркетинга чрез интернет технологии и съвременни средства за комуникации. Целта на дисциплината е да запознае студентите с непрекъснато разширяващите се възможности за електронни комуникации и прилагането на маркетинговите методи и техники чрез интернет технологиите.

Съдържание на учебната дисциплина: Електронен бизнес и електронна търговия. Интернет маркетинг – термини, характеристики, възникване и развитие. Особенности на маркетинга в интернет пространството. Изграждане и поддържане на интернет сайт. Интернет реклама. Привличане и задържане на клиентни. Партньори в интернет маркетинга. Електронни доставки. Електронен експорт. Интегриране на интернет маркетинга с традиционния. Електронен подпис. Електронни разплащания. Проблеми на сигурността в интернет маркетинга.

Технология на обучението: Лекциите въвеждат студентите в темите – разясняват се основните въпроси и специфичните особености на видовете интернет маркетинга и неговото приложение в бизнеса. При разработването на реферата всеки студент трябва да покаже, че умее да анализира и представя информация от областта на интернет маркетинга. В края на семестъра всеки студент индивидуално предава и защитава реферата. Предвижда се провеждане на тест, който включва отворени въпроси, въпроси с алтернативни отговори, и въпроси с няколко възможни верни отговора. Тестът се организира в края на семестъра и включва теоретични въпроси от лекционния материал. Окончателната оценка се оформя като средно аритметично от показаните знания от теста и от защитата реферата.

Политически маркетинг

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: т.о.

Методично ръководство: катедра “Икономика”, факултет “Бизнес и мениджмънт”

Лектор: доц. д-р Петър Банчев Петров, катедра „Икономика”, тел.: 888357

Анотация:

Научната дисциплина *Политически маркетинг* се чете пред студентите от специалност “Маркетинг”. Политически маркетинг е задължително избираема дисциплина. *Целта* ѝ е да даде основи теоретически знания и да изгради практически умения за работа по политически въпроси и прилагане на маркетинговата концепция на организация и управление на политическата дейност в условията на политически плурализъм.

Вниманието на студентите се насочва към основните положения на *маркетинга* в политическия живот, насоките на неговото използване и конкретните подходи за изработване на решения за поведение при политическа агитация, политически избори, както и за набиране на симпатизанти и членове в определени политически партии и движения. Разкрива се логиката на маркетинговата концепция при “продажбата” на политически идеи. Специално внимание се отделя на подходите за провеждане на политически кампании, тяхното стратегиране и планиране, разкриването на логиката на поведение на кандидатите за политически лидери. Акцентува се на политическият маркетинг като професия.

Вход на дисциплината са знанията по пазарна икономика (микро и макро икономика), мениджмънт, политология и други.

Изход на дисциплината е ангажирането на обучаваните в различни политически и обществени организации като пропагандатори, сътрудници и деятели.

Курсът на обучение е *напълно аполитичен*, не се ангажира с политически пристрастия и посочването като примери на отделни личности, политически и други обществени структури има изключително илюстративен характер към учебната материя.

Съдържание на учебната дисциплина

Лекции

№	Тема	Хорариум
1	Политическият маркетинг като обществена комуникация	2
2	Политическият маркетинг, личност и общество	4
3	Обхват на политическия маркетинг	4
4	Стратегически политически маркетинг на предизборната кампания	4
5	Тактически политически маркетинг на предизборната кампания	4
6	Маркетингови средства на политическия маркетинг	4
7	Политическият маркетинг като професия	4
8	Развитие на средствата на политическия маркетинг	4
	Общо	30

Технология на обучението

1. Начин на провеждане на занятията

Обучението по дисциплината е в лекции, на които се предлагат както теоретичните основи на учебния материал, така и се дават подходящи примери от политическия живот в страната и света. След запознаване с лекционния материал и дадените примери, студентите трябва да са в състояние самостоятелно да разработят реферат по предварително зададена тема.

2. Изисквания при разработването, предаването и оценяването на активните форми

Рефератът трябва да включват цел, задачи, увод, изложение, изводи, литература или друга подобна структура. Трябва да се разработи на основата на проучването на литературни източници по темата, анализ и коментар на реални политически ситуации. Важно е да се открояват собствени оценки, обобщения и препоръки на автора. Предава се при оформяне на текущата оценка.

3. Условия за заверка на семестъра по дисциплината

Студентът получава заверка по дисциплината, ако е изпълнил заданията на титуляра на дисциплината за аудиторна и извънаудиторна работа съгласно учебната програма и изискванията на Вътрешния правилник за учебната дейност на РУ "А. Кънчев" (чл. 26).

4. Провеждане на изпита

Контролът на знанията е с текуща оценка, която се оформя чрез писмена проверка (тест) и оценка на разработения реферат. Крайната оценка се оформя на база 50% от текущата оценка и 50% от оценката на реферата.

Социален маркетинг

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л + 0су + Р

Форма на проверка на знанията: ТО

Вид на изпита: писмен

Методично ръководство: катедра "Икономика", факултет "Бизнес и мениджмънт"

Лектори:

1. доц. д-р Георги Вълчев, катедра "Икономика", тел.:888 521

Анотация:

В учебната дисциплина „Социален маркетинг“ се разглеждат и анализират теоретични и прагматични въпроси на направленията в развитието на социалния маркетинг и по-конкретно в социално- отговорният маркетинг. Разкриват се общите черти и различия между социалният и социално- отговорният маркетинг. Докато социалният маркетинг е насочен към промяна на поведението към околната среда, то социално- отговорният маркетинг е понятие, отнесено към корпорациите с цел промяна на тяхното отношение към живота, на тяхното мислене за обществото като цяло.

Основната цел при изучаването на учебния материал по тази дисциплина е студентите теоретично да осмислят и прагматично да прилагат същностните проблеми на социалния маркетинг, прилаган от корпорациите и фирмите в нашата страна.

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение в проблематиката на курса , Социалният маркетинг като всеобща категория , Маркетингът в социалната сфера – общо и особено, Социално – етичната концепция на маркетинга като методологическа основа на социално- отговорният маркетинг, Същност и определение на социално- отговорният маркетинг, Съвременната концепция за социално- отговорният маркетинг,

Методологически аспекти на корпоративната социална отговорност, Корпоративни социални инициативи – теория и практика, Корпоративна кауза: повишено внимание и грижа към обществените каузи, Комуникационна концепция за социално- отговорния маркетинг

Технология на обучението:

Технологията на обучението по “Социален маркетинг” обхваща една контактна форма – лекционна. Лекциите представят основните теми и предметното поле на дисциплината.

Изискванията към студентите се свеждат до редовно присъствие в лекционните часове, както и до активно участие в дискусиите и поставените задачи и тестове.

Заверка по дисциплината “ Социален маркетинг” се дава на редовно присъствалите студенти, явили се на горепосочения текущ контрол и представили самостоятелно разработен реферат. Неизпълнението на едно от горепосочените условия автоматично препраща студента на поправителен изпит.

Банков маркетинг

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 3л + 0су + Р

Форма на проверка на знанията: ТО

Вид на изпита: писмен

Методично ръководство: катедра “Икономика”, факултет “Бизнес и мениджмънт”

Лектори:

2. доц. д-р Георги Вълчев, катедра “Икономика”, тел.:888 521

Анотация:

В учебната дисциплина Банков маркетинг се разглеждат и анализират теоретични и практически въпроси за съвременната същност и направления в развитието на банковия маркетинг. Разкрива се формирането на дългосрочното сътрудничество с клиентите на търговските банки и увеличаването на обема на продажбите на банковите услуги. Основната цел при изучаването на учебния материал е студентите теоретично да осмислят и да си служат с учебно практическите разработки на маркетинговите изследвания.

Съдържание на учебната дисциплина:

Понятие, същност и основни особености на банковия маркетинг. Проучване на пазара на банковите услуги. Съвременна практика при внедряването и разпространяването на банковите продукти и услуги. Елементи на маркетинговата дейност в търговските банки. Стратегически аспекти на банковия маркетинг. Конкурентна политика на търговските банки. Асортиментна и ценова политика на банките. Маркетингова стратегия за управление на риска в банковата дейност. Усъвършенстване на банковото обслужване и рекламна политика на търговските банки.

Технология на обучението:

Технологията на обучението по “Банков маркетинг” обхваща две контактни форми – лекции и семинарни упражнения. Активната форма на обучение е реферат, чието задание се поставя в първата седмица от обучението по дисциплината по време на лекциите. Обучението по дисциплината приключва с текуща оценка.

Студентите, получили оценка “Слаб” на текущия контрол и/или на разработената курсова задача, могат да положат писмен изпит по време на поправителната сесия.

Управление на маркетинга

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 3л + 0су +

Р

Форма на проверка на знанията: тест + индив. задача

Вид на изпита: писмен

Методично ръководство: катедра 34 "Мениджмънт и бизнес развитие",
БМФ

Лектори:

ПРОФ. Д-Р ДИАНА АНТОНОВА, КАТ. "МЕНИДЖМЪНТ И БИЗНЕС РАЗВИТИЕ", ТЕЛ. 888-712, E-MAIL: DANTONOVA@UNI-RUSE.BG

ДОЦ. Д-Р МИЛЕНА КИРОВА, КАТ. "МЕНИДЖМЪНТ И БИЗНЕС РАЗВИТИЕ", ТЕЛ. 888-712, E-MAIL: MKIROVA@UNI-RUSE.BG

Анотация:

В "Управление на маркетинга" се проследява процесът на мениджмънт на пазарните структури. Анализират се теоретични и приложни аспекти на сегментирането на пазарите, изборът на целеви пазари, тяхното проучване и прогнозиране. В дълбочина се разглеждат подходите за извършване на маркетингови анализи, както и разработването и прилагането на маркетингови планове. Значително място е отделено на запознаването с различни маркетингови стратегии. Дискутират се процесите на организиране, ръководене и контролиране на маркетинговите дейности. Стремешът е да се обобщят

и отразят в подходяща логическа последователност съвременните постижения в областта на управлението на маркетинга.

Дисциплината има входни връзки с дисциплините „Маркетинг“ и „Комуникационна политика“, а изходни - с „Връзки с обществеността“, „Стратегически маркетинг“, „Управление на продажбите“ и др., с разработването на дипломна работа и реализацията на студентите в практиката.

Съдържание на учебната дисциплина:

Маркетингът като процес - общ преглед. Фирмен бизнес, маркетинг и мениджмънт. Маркетингови изследвания и анализ. Маркетингови цели и целеви обекти. Маркетингови стратегии. Маркетингови тактики. Планиране на маркетингови програми..

Технология на обучението:

Индивидуалната задача по "Управление на маркетинга" се състои в изготвянето на анализ по конкретен практически казус. Работи се в екип от 6 души, като всеки студент анализира отделен раздел на организационна маркетингова програма чрез чек лист в рамките на една обща задача, свързана с пазарните действия на реална стопанска единица - определяне на нейните краткосрочни, средносрочни и дългосрочни маркетингови цели. Преподавателите оценяват активността и творческите решения, както на отделния студент така и на екипа като цяло. Сроктът за предаване на курсовата задача е 2 седмици преди приключване на семестъра. При обучението по дисциплината се стимулира творческото мислене в процеса на постепенното натрупване на знания през целия семестър. Работи се чрез казуси и тестове. Лекциите се илюстрират с аудио/видео материали.

Текущият контрол е под формата на входящ тест върху въпроси, свързани с маркетинга като процес и изпълнение на групово задание с вътрешно разпределение на индивидуални задачи, зададени на екипен принцип.

Условията за заверка на дисциплината са минимум 50% посещаемост на лекциите и 100% на упражненията, участие в теста и представяне в срок на индивидуалната задача.

Окончателната оценка се формира 10% от посещаемост на лекции, 40% от изпълнението на индивидуалната задача и 50% от нейната устна защита, която протича под формата на презентиране и отборна защита. Студентите са предварително разделени в групи на анализатори и одитори. Провежда се творческа дискусия, формулират се изводи, отнасящи се до краткосрочни, средносрочни и дългосрочни маркетингови стратегически цели на конкретна фирма или отрасъл. Преподавателите следят дискусията и оформят окончателната оценка.

Международен Маркетинг

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л + 2су

Форма на проверка на знанията: И

Вид на изпита: писмен

Методично ръководство: катедра "Икономика", факултет "Бизнес и мениджмънт"

Лектори:

1. проф. д.ик.н. Лилия Каракашева, катедра "Икономика"

Анотация:

Дисциплината "Международен Маркетинг" е елемент от специализиращата подготовка на студентите от специалностите Маркетинг и Международни икономически отношения. Тя разширява и обогатява техните знания относно същностната характеристика на маркетинга в специфичните условия на международния пазар, методите, формите и инструментариума за проникване и ефективно установяване на задграничните пазари. Съдържание на учебната дисциплина: Технология на обучението:

Технологията на обучението по "Международен Маркетинг" обхваща две контактни форми - лекции и семинарни упражнения. Изискванията към студентите се свеждат до редовно присъствие в семинарните упражнения, както и до активно участие в дискусиите и поставените задачи, тестове или казуси. Заверка по дисциплината "Международен Маркетинг" се дава на редовно присъствалите студенти. Завършваща процедура на обучението по дисциплината "Международен Маркетинг" е писмен изпит.

Борси и борсови операции

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 2л + 2су

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методично ръководство: катедра "Икономика", факултет "Бизнес и мениджмънт" Лектори:

доц. д-р Марияна Божинова

Анотация:

В дисциплината е включен учебен материал, необходим за формиране на знания за същността и значението на борсовата търговия в условията на пазарната икономика. Съдържание на учебната дисциплина:

Изучаването на дисциплината ще формира знания и професионални умения у студентите за механизма и технологията на борсовите операции, за техниките при сключване на борсовите сделки. В лекционния курс се разглеждат стоковите и фондовите борси, сравнявайки ги с другите видове организирани пазари - стоковите тържища, аукционите и търговете.

Технология на обучението:

Обучението се извършва чрез лекции и семинарни упражнения. На семинарните упражнения се провежда входящ контрол по темата на упражнението. Окончателната оценка по дисциплината се формира след положен писмен изпит, под формата на тест.

ИНДУСТРИАЛНИ ОТНОШЕНИЯ**ECTS кредити:** 3**Седмичен хорариум:** 2л + 2су + 0 лу + Опу**Форма на проверка на знанията:** текуща оценка **Вид на изпита:** писмени**Методично ръководство:** катедра "Икономика", факултет „Бизнес и**мениджмънт" Лектори:**проф. д-р инж. Красимир Иванов Ениманев, катедра "Икономика", тел: 888704, e-mail:kenimanev@uniruse.bg **Анотация:**

Дисциплината „Индустириални отношения“ обяснява същността и формите на взаимодействието между субектите в индустриалното производство на фирмено и отраслово равнище, посочва потенциални направления за развитие и подобряване на индустриалните отношения, предоставя на учащите се конкретни техники за вземане на решение по съществени проблеми, свързани с основните елементи на производствената сфера. Предназначена е за студенти, заинтересовани от индустриални компании, от тяхното влияние върху структурата на националното производство, измененията в БВП, заетостта на човешки ресурси в националната икономика и от други значими проблеми в индустриалното производство. Изучаването на индустриалните отношения има най-висока полезност за бъдещите бакалаври, които ще намерят реализация в производствената сфера и ще се сблъскат неминуемо със сложни ситуации, касаещи ефективността на индустриалните предприятия. **Съдържание на учебната дисциплина:**

Същност, цел и принципи на индустриалните отношения. Възникване и развитие на индустриалните отношения в България. Актуална нормативна уредба на индустриалните отношения в България. Основни форми и модели на индустриалните отношения. Обекти и субекти на индустриалните отношения. Видове индустриални фирми и дружества. Изисквания към производствената структура на фирмата. Състав и измерители на промишлената продукция. Видове производствен капацитет и фактори за неговото определяне. Организационни типове на производство. Форми на организация на основния производствен процес в индустриалната фирма. Концентрация на производството - същност, форми и равнище. Специализация и коопериране на индустриалното производство. Съпоставка на съвременния български модел на индустриални отношения и западноевропейските модели. Степен на формализация на индустриалните отношения. Напреженията в българския модел на индустриални отношения - вътрешни и външни. Нива на конфликти и начини за разрешаване. **Технология на обучението:**

Лекционният материал по дисциплината се изнася устно и/или посредством мултимедия, като се представят и дискутират основните проблеми, посочени в съдържанието на учебната програма. Семинарните занятия са фокусирани върху самостоятелно решаване на казуси и задачи по основните теми. Заверка по дисциплината се дава на студентите, редовно присъствали на лекциите и семинарните упражнения. Завършващата процедура на обучението по дисциплината е текуща оценка, която се формира от резултатите на студентите по писмените тестове, решавани в рамките на семинарните упражнения.

Преддипломен семинар**ECTS кредити:** 1**Седмичен хорариум:** 0л+1пу+К**Форма на проверка на знанията:** к**Вид на изпита:****Методично ръководство:** катедра "Икономика", факултет "Бизнес и мениджмънт"**Лектор:** доц. д-р Петър Банчев Петров, катедра „Икономика“, тел.: 888357

Анотация: Необходимостта от обучение в курса "Преддипломен семинар" се налага от потребността на студентите от специалност "Маркетинг" да бъдат запознати с организационните, информационните и методическите въпроси на извеждане на маркетингови решения в управлението на бизнеса.

Цел на обучението по "Преддипломен семинар" е формирането на знания и умения за адекватни подходи и решения в областта на маркетинга за разработване на пазарите, на които бизнеса оперира както и за обосноваване на стопанските решения по изследване на потребителското поведение, разработване на продуктовете, ценовата, дистрибуционната и комуникационната политики на бизнеса.

Съдържание на учебната дисциплина: Маркетингови решения за разработване на пазара, потребителското поведение, продуктовете, ценовата, дистрибуционната и комуникационната политика.

Технология на обучението: Занятията са практически ориентирани и следват курсовете от лекции по Основи на маркетинга. Те се провеждат на 100 % в компютърна зала с инсталиран програмен продукт SPSS. Занятията завършват със самостоятелно реално за практиката маркетинг проучване по определена тема като извънаудиторна работа и обобщаване на резултатите от него в колоквиум се защитават идеите пред студентите и преподавателя. Текущият контрол върху работата на студентите се провежда по етапи на работа върху проучването. Окончателната оценка по дисциплината се оформя чрез колоквиум по проведеното маркетинг проучване на база: първо, изпълнение на изискуемите етапи; второ, качество на отделните елементи на работа по етапите; трето, равнище на представяне по време на презентацията.

Връзки с обществеността

ECTS кредити: 2

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Методическо ръководство: катедра

Седмичен хорариум: 3л+0су+0лу+0пу

Вид на изпита: писмен

"Европеистика" Лектор:

Доц. д-р РАДА ПЕНЕВА КЪРШАКОВА, КАТЕДРА "ЕВРОПЕИСТИКА", ТЕЛ. 888 810, EMAIL: RKARSHAKOVA@UNI-RUSE.BG;

Анотация:

Обучението по дисциплината цели да даде основополагащи знания за същността на Връзките с обществеността (Public Relations - PR) като социална технология, нейното предметно поле и обхвата на приложението ѝ в обществената практика,

Съдържание на дисциплината:

Съдържанието включва; възникване и формиране на PR, дефиниране; комуникационен процес на PR; публики и дефинирането им; бариери пред ефективната комуникация; медии и връзки с масмедииите; публичен образ, корпоративна култура, идентичност и PR; вътрешноорганизационен PR; корпоративни комуникации и корпоративен PR: обществени дела, лобиране и управляване на проблеми, социална отговорност и спонсорство; PR кампании; кризисен PR; етични въпроси.

Технология на обучението:

Технологията на обучение има една контактна форма - лекции. Лекциите представят тематичната систематика на дисциплината и разкриват приложния потенциал на материята за решаване на присъщи практически въпроси; дефиниране на публики, анализ на публичния образ, планиране на PR активности. Представят се илюстрации и казуси от световния и българския опит.

Семестриалната оценка се формира от оценките от две писмени изпитвания,

БИЗНЕС КОРЕСПОНДЕНЦИЯ

ECTS кредити:

СЕДМИЧЕН ХОРАРИУМ: 1 л+2су+ 0 лу + 0 пу

ФОРМА НА ПРОВЕРКА НА ЗНАНИЯТА: ТО Вид на изпита: ПИСМЕН

Методическо ръководство: катедра "Европеистика", факултет "Бизнес и мениджмънт"

ЛЕКТОРИ:

доц. д-р Юлиана Пенчева Попова, катедра "Европеистика",

тел: 888-708; E-mail: jppopova@uni-ruse.bg

гл. ас. Илиана Йорданова Кошарова, катедра „Европеистика“, тел. 888-810

E- mail: ikosharova@abv.bg

АНОТАЦИЯ:

Обучението по дисциплината цели да изгради базови знания за комуникационните взаимодействия в организацията в рамките на нейната структура, за същността и технологията на воденето на бизнес кореспонденция, както и умения за съставяне и използване на най-разпространените писмени форми на бизнес комуникация.

СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ДИСЦИПЛИНА:

Организация и организационна структура. Комуникационни мрежи. Интерперсонални и групови комуникационни взаимодействия в организацията. Кореспонденцията в системата на бизнес

комуникациите. Предмет, възникване и развитие на кореспонденцията. Видове делови писма - структурна схема, типови образци. Общадминистративни документи. Стопанско-правни документи. Език и стил на деловите писма, речев етикет. **Технология на обучението:**

Технологията на обучението предвижда усвояване на учебното съдържание в рамките на лекционен курс и семинарни упражнения. Целта на лекционния курс е максимално активизиране на студентското участие в дискутираните теми и проблеми. Упражненията са насочени към приложните аспекти на материята и целят справяне с различни ситуации в сферата на бизнес комуникациите, както и изграждане на умения, свързани със съставянето на делови документи. Дисциплината завършва с текуща оценка, включваща два компонента: тест с многовариантен избор, анализ на казус и съставяне на организационен документ с тежест 80% от общата оценка и оценка на работата на студента от възложените за изпълнение самостоятелни задачи по време на семинарните упражнения /тежест 20 %/.

Европа в глобализирания свят

ECTS кредити: 2

ч.сем.упр.

Вид на изпита: писмен

Текуща оценка

Методично ръководство: кат. Европеистика

Лектор: дои., д-р Мими Корнажева - **E-mail:** mkornazhevaiguni-ruse.bg

Факултет: Бизнес и мениджмънт

Седмичен хорариум : 2 часа лекции, 1

Форма за проверка на знанията:

Анотация:

Дисциплината се изучава на английски, осигурява теоретични и практически познания за мястото и ролята на Европа в глобализирания свят и развива два вида компетенции у студентите.

Специфичните компетенции включват знания за и разбиране на: Глобализацията и нейните последици за световната политика; Многообразният профил на Европа в глобализирания свят; Отношенията на ЕС със САЩ, Русия и др. значими участници на международната арена; Възприятия за Европа и за европейските ценности от други участници на международната арена; Прогнози за глобална Европа до средата на 21 век. Специфичните компетенции обхващат и умения за: използване на подходяща терминология; идентифициране на подходящи информационни източници; резюмиране на документи и научна литература по въпроси на ролята на Европа в света.

Общите компетенции включват: умения за анализ и синтез; осмисляне на идеи и проблематизиране на собствени ценности; респект към различни гледни точки.

Съдържание: Студентите изучават 15 теми, посветени съответно на глобализацията, на променящата се роля на Европа в света; на отношенията на ЕС със САЩ, Русия, Китай, със съседните страни и др. По време на семинарните занятия доразвиват знанията си по допълнителни тема като напр. възприемане на Европа и европейските ценности по света; приносът на ЕС за развитие на социално измерение на глобализацията и др,

Технология на обучението: Обучението се осъществява чрез лекции, семинарни упражнения и контролна работа. Дисциплината се заверява при поне 50% посещение на лекции и 75% присъствие на семинари. Завършващата процедура е текуща оценка. Тя се формира като средно аритметично от оценката на теста и презентацията.